

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Tautą ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonų, žmonėm ir
per žmones lai netėnys
nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XX, NO. 263.

TREČIADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 8 D., 1939 M., CHICAGO, ILL.

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA...

Svarbus dokumentas
išsiplepėjo
Kareiviai ir oficialiai
"Draugo" logika

Šiandien "Vilnis" skaitytojai dideliu susidomėjimu perskaitys garsiąją Amerikos Lietuvių Kongreso reikalavimų, perskaityti šaltai ir pasverkit rimtai susidariusią padėtį.

Bendradarbiaut su grąžintine grupe negalima. Tai lietuviškų Chamberlainų veislė.

Kur tik pereitais metais Amerikos Lietuvių Kongrese buvo iškeltas klausimas apie demokratijos bendradarbiavimą prieš agresorius, tos grupės žmonės šokdavo nuo kėdžių ir protestuodavo.

Tai taip įmėtas "rupėjo" demokratija. Lygiai tiek, kiek ir Chamberlainai.

Už to mes turėjome padaryti išvadą ir keisti taktiką. Dar senis A. Bebelis sakė, kad taktiką galima perkeisti ir į 21 valandą.

Pas mus, Amerikos Lietuvių Kongrese, mažutėliam mastabe, įvyko tai, kas įvyko plačioj tarptautinėj politikoje. Per ilgą laiką Sovietų Sąjunga derėjosi su Chamberlainais ir Daladierais dėl bendro demokratinio fronto. Buržuazinė demokratija laresė, derėjosi, bet veltini mislijo.

Kuomet galutinai paaiškėjo, kad Chamberlainams ne susitarimas rupi, bet sukurstymas naujų prieš Sovietus, tai Sovietai tuoj pakėitė savo taktiką.

Ir grąžintinė grupė rupėjo suarsyti Kongresą prieš Sovietus, kolmot kariuųjų sriovė ir bosaitai. Mes pasakėm, kad to nebus. Tuomet jie išsiko iš Kongreso, padarydami tiek žalos, kiek tik galėjo.

Yra dvi šalys, kur Liaudies Frontas dar gyvuoja—tai Meksika ir Čili. Čili sostinėj Santigo įvyko milžiniška solidarumo demonstracija. Kalbėjo respublikos prezidentas Pedro Cerda. Žadėjo stipriai laikytis Liaudies Fronto programą.

Čili darbininkai, valstiečiai, komunistai eina išvien. Net Socialistų Partija nesabotažuoja bendrą frontą.

Ir "Laisvė" pasisako už rėmimą Vilniaus krašto gyventojų ir pabėgėlių. "Vilnis" laikosi tos pačios nuomonės. Chicagoj man teko kalbėti Vaizbos Buto sušaukta susirinkime, kur kalbėjo konsulas P. Daužvardis, Dr. Drangelis, P. Varkala ir kitai. Ten buvo sudėta \$50. Dabar jau yra antra tiek aukų.

"Naujienos" ir šiame atsitikime nieko neveikia. Kitiems nepada, o patys yra bejėgiai. Tokių sabotažinių ir egoistų jokių žinių sriovė nėra.

Neva demokratams Chicago "Times" čmė ir išsiplepėjo: "Kovoti už hitlerizmo panaikinimą dar negana. O kas bus, kada hitlerizmą panaikinsim? Jeigu Europa bus subolsevizuota iki Reino tada bus dar blogiau."

Ot ko jie labiausia bijosi. Reikia, palikti hitlerizmą, bile tik nebūti sovietizmas.

Sinip tai jie plepa, kad "Stalinus pasibučavo su Hitleriu," bet kada prieina prie šako, tai įsibkabina į Hitlerio šėmė, tada jau mato milžinišką skirtumą.

Anglijos valdžia patarė armijos oficialiams nesisikinti prasty kareivių ir buti "demokratais." Bet tai patarimas pasilikti tik ant popierės, nes oficialiai sudaro savo kasta. Tai "mėlyno kraujo" žmonės.

Taip buvo ir Lenkijos armijoj, kol neatėjo katastrofa. Lietuvos kol neatėjo katastrofa, Lietuvos

SSSR Laikysis Ir Toliau Neutralumo

AMERIKOS LAIVAI GABENS KARO MĖDŽIAGĄ ANGLIJAI

VYRIAUSYBEI PRIKLAUSANČIUS LAIVUS NORI PAVESTI PANAMOS REGISTRUI.

Washingtonas, lapkr. 7. — Lavininkystės departamentas skelbia baigias svarstyti klausimą, kuriuo nori dalį valdžios prekybos laivų pavesti Panamos registrui, kad tuo apėiti aną dieną kongreso priimtą neutralumo įstatymą.

Sulyg kalbamu įstatymu, kariaujančios šalys gali pirkti Amerikoj karinę medžiagą, bet turi vietoj užmokėti ir savo laivais prekybos išsivežti. Tas įstatymas taip jau draudžia Amerikos laivams plaukti į kariaujančių šalių vandenius.

Pervedant Amerikos laivus Panamos registrui, jie plaukiotų Panamos vėliava prisidengę kaip neva svetimos šalies galėtų gabenti Anglijai ir Francijai ginklus ir amuniciją tiesiai į jų miestus.

Tarnautojų Unija Prašo Panaikinti Dies Komiteta

Minneapolis, Minn. — Vietos viešbučių ir valgyklų tarnautojų unijos lokals priėmė stiprią rezoliuciją prieš pelngraobius, kurie įtrauking šalies į Europos karą ir už panaikinimą kongresmano Dies reakcinio komiteto.

Dabartinis Europoj eings karas yra grynai imperialistinis karas ir kaipo tokis, darbininkai nematins, sako rezoliucija.

Rezoliucija toliau sako, kad kongresmano Dies veikimas nesutinka su civilinė laisvėm, garantuotom konstitucijoj. Todėl turėtų buti likviduotas ir kai kurie teisingumo departamento viršininiai pasaukti prie tvarkos. Rezoliucija tvirtina, iki atitinkamo laipsnio teisingumo departamento padeda Diesui.

ITALIJOS FAŠISTAI ESA TIKRI, KAD AMERIKA ĮSITRAUKS KARAN

Roma. — Italijos juodmarškinų spauda, ypatingai "Corriere Sera", teigia ir net tvirtina, jog Jungtinės Valstijos įsitrauks į karą, nors 00 nuosėdų šalies gyventojai to ir nemori. Juodmarškinų spaudos nuomone, Amerika stos anglių ir francuzų pusėn.

armijos vadas gen. Raštikis irgi ragina oficialius draugauti su paprastais kareiviais.

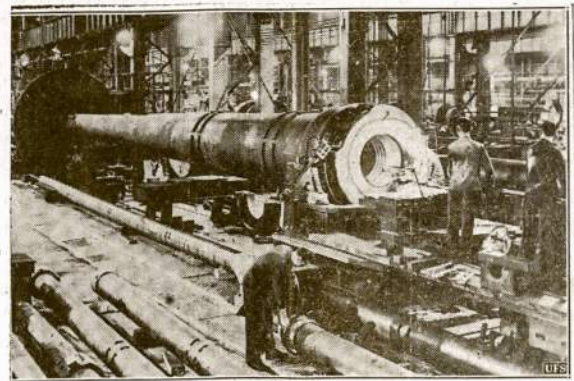
O Randonojoj Armijoj tokių raginimų nereikia. Ten nėra nei kasti, nei klieki, nei kleus. Ten oficialiai su kareiviais tikri broliai.

Tikrai keista ta marijoniška "Draugo" logika. Jei bolševikai paluosuvoja Vilnių ir atiduoda Lietuvai, tai "ne imperializmas."

Be jei jie paluosuvoja Lvovą ir Baltstogę, tai jau "imperializmas."

Kokiose kantiškose jie tą įskaitė? Išėina taip, kad mišparai yra šventas dalykas, o mišios tai smertelinas griekas.

Tai ne logika, bet obskuran-tizmas. L. Pruseika.

Vienintelė industrija kapitalistinėse valstybėse gerai veikia, tai karo industrija.

Indijoj Prasidėjo Pasyvė Kova Prieš Anglius Pavergėjus

Bombay, lapkr. 7. — Mohandas K. Gandhi, Indijos nacionalistų vadas vakar pareiškė, kad Indijoj prasidėjo "pasyvė kova, kurią išaukė Anglijos vyriausybės imperialistinė politika."

"Pasyvė kova", reikšia tai, kad indesai atsisaiko bendradarbiauti su okupacine Londono vyriausybe. Del tos priežasties rezignavo penkių provincijų valdžios, kurios buvo ideologinė įtaka Indijos Nacionalio Kongreso.

Pasyvė kovą prisidėjo indusams paskeičti delto, nes angly vyriausybė reikalaujama Indijos pagelbos kare prieš Vokietiją, atsisaikė suteikti Indijai nepriklausomybę dominijos teisėmis.

Indusai paskelbdami angliam pavergėjum kovą pareiškė, kad jie "neturi nė mažiausio noro ginti savo vergijos pančius."

Vice-karalius lordas Linlithgow mėgino rezignavusių valdžių vietas užpildyti išdavikais, bet tokių nesurado

NUTYLI VIENI KITŲ LAIMEJIMUS

Berlynas. — Vokietijos aukšta karinė vadovybė skelbia, kad oro mušyje nazių lėktuvai nušovė tris alijantų lėktuvus. Iš kitos pusės francuzų kariniai lėktuvai skelbia, kad tam pačiam mušyje alijantų lėktuvai nukirto 27 nazių lėktuvus.

Litvinovas Pastebėtas Parado Priėmimo Buryje

Moskva. — Užsienio delegacijos ir diplomatinius korpusus neturėjo kur eiti, kuomet šalinis Stalino ant tribūnos pamatė sovietinį Litvinovą.

Daugelis tų diplomatų patys melavo pranešant savo šalių spaudai, kad Litvinovas jau kalėjime arba net ir mūzdytas. O dabar mato jį buriuje Sovietų Sąjungos vadų, primant 22 metų sukakties parndą.

PUVANTIS KAPITALIZMAS SPARČIAIS ŽINGSNIAIS EINA PRIE GALO

NAUJAS EKONOMINIS KRIZIS VĖL PURTO VALSTYBES, IS-SKYRUS SOVI ETŲ SAJUNGA.

Moskva, lapkr. 7. — Sovietų Sąjungos premieras ir užsienio reikalų komisaras Vinčasas Molotov atidarydamas trijų dienų iškilmes atvykėjimui 22 metų Sovietų vyriausybės įsteigimo sukakties, pantrinio Sovietų pasiryžimą laikytis neutralumo ir pareiškė, kad "jokios pastangos neįsteigs Sovietų šalį įtraukti į karą." Žinoma, tai nereikšia, kad Sovietų Sąjunga stovės rankas sudėjęs, jeigu ją kas užpultų.

Iškilmes Molotovas atidarė Maskvos Operos patalpse. Molotovas parodė, kad dabartinį Europos karą išaukė ekonominis krizis, pažymėjo, kad 1937 metais išsiveržė naujas ekonominis krizis paliečė pačius didžiausias ir ekonominiai stipriausias kapitalistines šalis, tokias kaip Jungtinės Valstijos, Anglija ir Francija.

Kapitalistinės šalys apimtos aršaus ekonominio krizio griebiasi karo, kad viena kitos išsėmų iš tos bėdos išėiti. "Tiktai viena Sovietų Sąjunga nenori karo ir tik ji viena nuoskačiausia kovoją, kad palaikyti pasaulyje taiką."

Molotovas sakė, nors dabartinis karas jau apima daugiau kaip

Anglijos ir Francijos Socialistai Vėl Išduoda Darbininkus

Londonas, lapkr. 7. — Anglijos Trades Union Kongreso egzekutyvis komitetas ir Francijos Generale de Travail Konfederacijos valdyba sutarė įsteigti tarptautinį unijų komitetą, kad bendrinti darbininkų veikimą, imperialistų naudai.

Tarpe komiteto susirinkimų visą darbą ves kongreso ir konfederacijos generaliai sekretoriai, socialistai—Sir Walter Gilrine ir Leon Jouhaux.

To komiteto tikslas busis bendrai stiegti darbininkų reikalus, neleisti prie streikų, užgniauzti reikalaujama didesnių uždarbių ir versti darbininkus renti imperialistinių karą.

Francijos ir Anglijos socialistų darbininkų reikalus išdėvė praeitiam kare ir kaip matyti, siekiasi juos ir vėl išduoti.

DU MILIONAI MASKVOS GYVENTOJŲ DALYVAVO 22-Ų METŲ SUKAKTIES DEMONSTRACIJOJE

Kapitalistinės Valstybės Karu Siekiasi Išristi Neišrisamus Priestaravimus

Socializmas Pašalino Priestaravimus Ir Sovietų Sąjungoj Delto Nėra Jokio Krizio

Moskva, lapkr. 7. — Vakur Sovietų Sąjungą šventė 22 metų sukaktį, atžymėdama tai didingą paradais ir puikiais programais. Žymintusias paradas, kaip ir visomet, įvyko Maskvoje, Raudonojoj Aikštėj.

Paradą priėmė Stalinas ir kiti žymūs sovietinės šalies vadai. Iki kilmėi atitinkamą kalbą pasakė šalies apsigimimo komisaras maršalas Klementis Vorosilov.

"Mes taikys, norime taikos, bet turime buti pasiruošę karui, nors ir nereikėtų kariauti" pareiškė Vorosilovas.

Apie dabartinį karą Vorosilovas atsiliepė kaip apie imperialistinį karą, kuris gali apimti ir visą pasaulį. Užtai Vorosilovas visiskai apkalino Anglijos ir Francijos imperialistus, kurie nemori taikos.

"Angliai ir francuzai nerodo jokio noro taikytis, bet prieš-

gali, dēla visos pastangos, kad ji jį įtrauktų ir kitas valstybes", sakė komisaras.

Anot Vorosilovo, Europos ir Azijos didžiosios valstybės jau dabar kariuoja. Karinių veikimų tų šalių valdonai mėgina išspręsti stipnaciolo kapitalizmo negalimas išspręsti problemas. Sovietų Sąjunga nuo tokių prietaravimų problemų liuosą. Jėros socialistinė sistema pašalino nedarbią, pašalino tautinę nepakantą ir pašalino karo priežastis. Jeigu kapitalistinės valstybių valdžios nesuokaliuotų ir nesiekėintų prieš Sovietų Sąjungą, nereikėtų socializmo kramsti visai kalbėti apie karą, tvirtino Vorosilovas.

Susitarimus su Baltijos kraštinės geriausia parodo, kad Sovietų Sąjunga geidžia sugyventi su visais savo kaimynais. Vorosilovas tvirtino, kad Sovietų Sąjunga ir toliau laikysis taikingos politikos, kad nepaėktų į karinių provokatorių sukurtą karą.

Vorosilovas priminė Raudonosios Armijos žygį į buvusią Lenkiją ir ties rubėžia's Mandzurijos. Anot Vorosilovo, žygiai buvo krusinami imperialistams. Bet tai pačių imperialistų buvo kaltė. Jie savo provokacijom privertė Raudonąjį Armiją likinti griežtų priemonių, kad užtikrint socialistinio krašto saugumą.

Vokietiją Aprupina Amerikos Prekėm Kitos Šalys

Washingtonas, lapkr. 7. — Prekybos departamentas paskelbėgė biznio ataskaitą už rugėjoj mėnesį pastebi, kad Vokietiją jau nors aprupina Amerikos prekėm.

Nors ir nepasako kurios šalys preką vokiečiams reikmens, bet biznio skaitlines taip sudėsto, jog bile kam aišku, kad toms šalims yra Belgija, Holandija, Norvegija, Danija ir Švedija.

Anot prekybos departamento, praėtųjų metų rugėjoj mėnesį Vokietija, Cekoslovakija ir Skandinavijos šalys daiktan sudėjus pirmo Amerikoje už apie 35 milijonų dolerių vertės prekes. Tuo tarpu praėtį mėnesį beveik už tiek pat pirko tik Danija, Švedija ir Holandija.

Iš to darosi aišku, kad tos šalės perka reikmenis neva sau, o paskui su uždarbiu parduoda Vokietijai. Jos taip darė ir pirmo imperialistinio karo metu.

Mirė Belguose Pagarsėjęs Briuselio Miesto Majoras

Bruselis, Belgija. — Šiomis dienomis mirė širdies liga Adolphe Max, 69 metų amžiaus Bruselio miesto majoras.

Tas pareigės velionis ėjo per 30 pastarųjų metų, su pertrauka laike pirmo imperialistinio karo.

Kuomet kaizerio armija įsiveržė į Belgiją, belgų vyriausybė, armijos vadai ir savivaldybių viršininkai bėgo į Franciją, mirusio majoras pasilikio vietoj. Į miesto rotužę ėjės vokiečių gen. von Jarotsky pakio majorui revolverį, kad tasai nusizdytų. Bet vietoj žudytis, Bruselio majoras išsitraukė iš bruselio kėburius peiluką ir padavė generui, kad jįsi pasipiūtu. Už tai majoras Max buvo įkaltinas iki karo baginigi. Po karui belgų pripažintins drausiausiu tautiečių ir gausiai aplovanotas.

Mėgins Susitarti su Japonais Kad ir Kinų Lešom

Washingtonas. — Užsienio santykių komiteto p'rminikas senatorius Key Pittman pareiškė spaudai, kad jįsi stengis praversti senate rezoliuciją, reikalaujančią uždėti embargo ne kuriom prektm siūnčiamoj į Japoniją.

Embargo nori senatorius laikyti japonams nė delto, kad padėti Kinijai, bet kad turėti finansų įnaugį prieš japonus busimose derybose.

Paties senatorius išsireiškė, naujo susiėnyje baigsis pareiškimu terminas, kad Amerikai panaikina turimas visas sutartis su Japonija. Esą prisiėti tartis iš naujo, tad busis gerai turėti nors daling embargo.

AUKSCIAUSIAS SOVIETAS UZTVIRTINO SIENU SUTARTI SU LIETUVA

Moskva. — Aukščiausias Sovietas užtvirtino papildomąjį protokolą, kuris nustato tarpe SSSR ir Lietuvos pastovias sienas.

ORAS
CHICAGO IR APELNEKŲ
—giedra ir truputį šalčiau. Saulė
teka 6:31, leidžiasi 4:36.

"VILNIS" (The Suroe)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$3.50, six months \$2.25, Chicago and foreign countries \$7.50, six months \$4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00, 6 months \$1.25, outside of Chicago, 1 yr. \$1.50, half yr. \$0.75.

Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Amerika ir Sovietų Sąjunga

Amerika ir Sovietų Sąjunga yra dvi didžiausios pasaulio valstybės. Šiame europiniame kare abidvi jos laikosi neutraliteto. Abiejų valstybių reikalai niekur nesiskiria. Tai, rodosi, ir santykiai tarp tų dviejų valstybių turėtų būti geri, draugiški. Ir kas, rodosi, galėtų labiau paskubinti taikos įvykinimą, jeigu ne bendros pastangos Sovietų Sąjungos ir Amerikos?

Bet tikrenybėje mes matom ką kita. Jei Sovietų Sąjungos vadovybė prie kiekvienos progos pabrėžia, kad šis imperialistinis karas reikėtų baigti kuo greičiausia, tai Amerikos vadovybė sudėjo tylyjeimo priesaiką. Visa eilė įtakingų Amerikos senatorių prašė ir reikalavo, kad Rooseveltas imtų į savo rankas taikos iniciatyvą. Tą patį prašymą šiomis dienomis pakartojė senatorius Johnson (Colorado). Atsakymo kaip nėra, taip nėra.

Tiktai iš Wallstrėjo atėjo atsakymas, griežtai neigiamas atsakymas. Wallstris nori, kad karas tęstųsi kuo ilgiausia. Užtenka pažūrėti į Wallstrėjo "leistrus", kad suprasti kodėl bankinis ir industrinis kapitalas nori karo, o ne taikos. Jau kuopias didieji pelno kalnai. Juo ilgiau karas, tuo didesni bus tie pelno kalnai.

Amerikos neutralitetas jau dabar skelbiamas, o kas bus toliau?

Tai, ve, kame pamatinis skirtumas tarp abiejų didžiųjų valstybių šio karo klausimu.

Amerikos kapitalistinė spauda vis labiau iškisla liežuvį prieš Sovietų Sąjungą. Paimti kad ir tokį menką trivialų incidentą kaip su tuo laivu "City of Flint". Kojio formoj tas laivas atplaukė į Murmanską uostą, tokioji formoj jis ir išplaukė. Nebuvo pažeista nei raidė tap vadinamų tarptautinių taisyčių. Tuo tarpu šios šalies spauda išputė tokį baisy muilo burbulą, kad tuli isterikon įpuolė politikieriai jau reikalavo atsaukt, Amerikos ambasadorių iš Maskvos.

Amerikos žmonės nori taikos. Tą pamatinį Amerikos žmonių sentimentą niekas negali ngunt. O Amerikos Wallstricio politika, susijungusi su Anglijos ir Francijos imperialistine politika, tempia Ameriką į avantiurizmo sunkelius.

Juo greičiau Amerikos žmonės permats tą pavojų, tuo bus daugiau vilties neįsipainioti iš jį kare.

Vilnius ir Lietuvos Žmonės

Spalio 11 dieną Kaunas ir visa Lietuva jau žinojo apie Lietuvos-Sovietų Sąjungos sutartį ir apie Vilniaus grąžinimą Lietuvai.

"Lietuvos Žinios" (Nr. 231) rašo: "Iš ryto visos miestas pasipuosė tautinėms vėliavomis. Skamba telefonai — sveikina su Vilniaus atgavimu, susitiekė kiekvienas sveikinasi su Vilniu. Žmonės žiuri per atdarus langus, nuo balkono, darbininkai metė darbą, bėga į gatvę ir visur linksmi veidai, džiugavimo žodžiai: Vilnius jau mūsų!"

Laikraščiai skelbia: Vilniaus atgavimas sukėlė milžinišką entuziazmą. "Karo muziejaus sodnelyje tūkantis žmonių, kokios niekuomet nebuvo."

Toj demonstracijoj dalyvavo ne tūkstantčiai, bet dešimtys tūkstantčių. Tą demonstraciją "Lietuvos Žinios" aprašo sekamai: "Staiga užtvino visos gatvės, užtvino visos aikštės ir priėjimai prie muziejaus, prie nežinomo kareivio kapo. Čia susirinko tiek žmonių, kiek niekuomet čia nebuvo ankščiau. Visuotinis entuziazmas buvo tokis didelis, kad publika kaž-kad pati viena susitvarkė ir nebuvo spusties ir visi buvo patenkinti."

Zinoma, nepasėjo ir be prakalbo. Vytauto Didžiojo Universitete taip pat įvyko Vilniaus atgavimo minėjimas, kuriame dalyvavo šimtai studentų ir daugelis profesorių.

Universiteto rektorius prof. Salkauskis tarp kitko pasakė: "Šiandien visa Lietuva solenzantė, džiaugiasi, kad jos sosti-

nė Vilnius vėl grįžta į mūsų valstybės nepriklausomas rybas. Yra ko džiaugtis, kad mus pasiekė tokia džiaugsminga žinia. Jei kitaip būtų, tai butume dvasios seniai."

Prof. Purėnas sako: "Mes turėjome ryškų pavyzdį, kur jėga, parbolusis teisė, užgrobo mūsų teritorijos dalį. Dabar ši skriauda jau atitaisyta."

Abudu profesoriai pažymėjo tą faktą, kad Vilnius tautiniu atžvilgiu labai sužadotas, kad daugelis jau nekalba lietuviskai. Todėl reikišką parodyti daug pakantos ir tolerancijos.

Demonstracijos įvyko ne tik Kaune, bet ir provincijos miestuose, Panevėžy, Marijampolėj, Šiauliuose ir kituose miestuose.

O štai kaip Suvalkijos žmonės sutiko žinią apie Vilniaus grąžinimą:

"Suvalkijos miestai ir miesteliai nuo ankstyvo ryto pasipuosė tautinėms vėliavomis, kurios pirmą kartą nebuvo perrištos kurdio raiškėiu ir pirmą kartą per devymliaiką metų pavėluota iškabinti dviem dienom. Beveik kiekvienam mieste ir miestely buvo mitingai išreikšti pasitenkinimą, laimėjus sunkią kovą, pasidžiaugti laimėjimais ir pasiryžti tolimesniems darbams. Niekienu neraginti valstiečiai kaimuose rinkosi į pr. mokyklas ir praše mokytojų pasinėkėti su jais apie atgautą Vilnių. Kelnuose įvyko jaudinančių atsitikimų: susiavizavė kelj valstiečiai bučiavosi iš džiaugsmo, susijaudinę dalinavosi įspūdžiais ir vėl bučiavosi. Tą dieną Marijampolėje buvo burgus ir mitingas. Mitingo metu žmonės užmiršo savo reikalus turgavietėj ir rinkosi pasikalbų ty kalbų ir kartu su miestiečiais susikaupti naujiesiems darbams."

Tai taip visa Lietuva sutiko tas džiuginančias žinias apie sutartį su Sovietų Sąjunga ir Vilniaus krašto grąžinimą.

O pas mus Ameriko, tuo pačiu laiku, Pakštai, Grigaičiai, Vitačiai, Šimčiai ir visa ta šiltoji kompanija liejo krokodiliaus ašaras, kad Sovietų Sąjunga apgavo Lietuvą, kad bolševikai apiplėšė Vilnių, kad Lietuva patenka vergijon. Kaip iš gausybės rago jie pylė pamazgas.

Tie politikieriai vis labiau toles ir tolines nuo Lietuvos.

Kunigas Walter Judd, kuris ilgą laiką buvo misionierion Kinijoje, sugrįžo Amerikon ir štai ką mes išgirdome iš jo lupy: "Biblia sako, kad iš jų vaisių pažinsite juos. O Amerikos vaisių mes matome Kinijoje kiekvieną dieną—sausėmų ir ore. Tai Amerikojo pagaminti trokai ir tankai, kuriuos turi japonai, tai Amerikos lėktuvai, Amerikojo gamintos bombos."

Tą viską kunigas Judd pasakė savo prakalboj San Francisco ir dar daugiau jis pasakė. Tos Amerikos ponitės, kurios nešioja šilkines pantiakas, gamintas Japonijoje, taip pat padeda Japonijos imperialistams. Už porą parduotų pantiakų jie gali nusipirkti penkias kulkas.

Amerika kalba apie savo neutralitetą, bet kur tas neutralitetas, jeigu ji ginkluoja Japoniją, apie kurią kiekvienas žino, kad ji užpuolė!

Ar Amerikos buržuazija pakėlė bent pirštą, kuomet Japonija užatakavo Kiniją? Kokią pagelbą Amerika suteikė Kinijai? Jokios pagelbos ji nesuteikė.

Čia neprosal bus atsiminus ir tragiškai žuvusių Ispanijos respublika. Kiek tuomet buvo reikalauta iš Roosevelto administracijos ir iš kongreso, kad embargo būtų panaikinta ir kad ši šalis pradavinėtų ginklus Ispanijos respublikai. Visi prašymai ir maldavimai nuėjo niekais.

Aišku, kad Amerikos valdančioji klesia taip pat buvo nusitarus pražudyti Ispanijos demokratiją.

Bet kaip tik Chamberlainai ir Daladiarai stojo į karą, kaip tik jie pradėjo birbinti už "demokratiją," tai Amerikos valdančioji klesia tuoj uždejo kryžį ant embargo.

Chamberlaino valdžią reikia gelbėti, o Kinija tegul žūsta! Ar ne veidmainiška tokia politika!

Senu papratimu, Amerikos laikraščiai dar vis praneša, ką toj ar kitoj savo prakalboj sakė Norman Thomas, "socialistų vadas." Bet Thomas'o nuomonė neturi jokios reikšmės, nes jis nieką o nieką neatsitvauja.

Jo sumanymas, kad žmonės balsuotų ar jie nori ar nenori karo, yra niekas daugiau kaip utopija. Jei buržuazija nori karo, tai sudaro tokias sąlygas, kad joks balsavimas nėra galimas.

Amerikos Lietuvių Kongreso Reikalai

Visiem ALK Skyriams ir Pažangiajai Lietuvių Visuomenei Jungtinėse Valstijose

Pasidarbavimu pažangių Amerikos lietuvių organizacijų 1936 metais, birželio mėnesi, įsteigtas Amerikos Lietuvių Kongresas. 364 delegatų, nuo 412 organizacijų, atstovaudami virš 80,000 organizuotų Amerikos lietuvių, pasibūrė veikimo planą sekamais punktais:

"a. Teikti Lietuvos žmoniems moralinę ir mediaginę pagelbą jų kovojė del atsteigimo demokratinės tvarkos Lietuvoje ir del savo buklės pagerinimo; ir

"b. Rūpintis bendrais Amerikos lietuvių kultūriniais reikalais."

Vykdymui šių pasibūrėjų Clevelando suvažiavimas išrinko centralinį komitetą iš ypatų, kuris sekamai pasidalino pareigom:

Pirmininku J. Mickevičius, Vice-pirmininku R. Šniučas,

Sekretorium L. Jonikas, Išd. E. Mikuziūtė,

Nariais: Dr. A. Montvidas, F. Abekas, J. K. Šarkūmas.

Per dvejus metus centralinis komitetas sąžiningai ėjo jam pavestas pareigas. Bet kai 1938 metais, kovo mėnesi, mirė centro pirmininkas J. Mickevičius, tai naujieniečiai užsispyrė, jog juo vietą centro komitete butinai turi užimti jų sriovės žmogus, nors Clevelando suvažiavimas tokios provizijos nebuvo padaręs. Tai vietai pasisielė pats "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis.

Nuo to laiko pradėjo iškilti aikštėn, jog P. Grigaitis veržėsi į centro komitetą, kad panaudotų ALK savo tikslams. Jo sukurstytos mažos grupelės žmonių bandė sukelti surištą Wilkes-Barre ir Brooklyno skyriuose. Kad persitinkrino, jog skyriuose negauna pritarimo, negali nustatyti draugių ir atstovus prieš pažangią lietuvių sriovę, tai pats P. Grigaitis tą surištą perkėlė į centro komitetą.

Grigaičio "Ultimatumai".

Pirmutiniam šiu metų centro komiteto posėdyje, sausio 27 dieną, P. Grigaitis įteikė neva LSS vardu reikalavimą, kad centro komitetas "nubaustų" Brooklyno skyrių ir Massachusetts apskritį. Kitim nesutinkant is jau tada pasiulė, jog ALK reikia "dženteloniškai likviduoti."

Dar kelis kartus sekretorius šaukė centro komiteto posėdį, bet kiekvienu kartu P. Grigaitis atėdavo atsinešdamas vis atšresnius "ultimatumus" ir posėdis negalėdavo įvykti.

"Likvidavo" Komitetą ir... Pasilaikė Išdą.

Pagaliam rugsėjo 6 dieną, 1939, P. Grigaitis pasisaukė kelis valstijos centro komiteto narius į "Naujienų" raštinę ir už poros dienų savo laikraštyj paskelbė, jog

PALMERIO ABLAVŲ LAIKAI

Dabar Dies Komitetas, o Seniau Buvo Overmano Komitetas.

Birželio 12 dieną, 1919 metų, tuometinis generalis prokuroras Palmer pasakė prakalbą, kurioj jis pranešavo, kad greitai laiku busiags sukilimas ir šios šalies "valdžia busianti sunaikinta."

Amerikojo tuomet taip pasiautė pavietrė "gandyti raudonuosius," o kadangi Komunistų Partijos dar tuomet nebuvo, o buvo tik kairysis sparnas Socialistų Partijos, tai isteriškas vajuos buvo vedamas prieš kairiuo-

privalo išsiskirstyti tik delto, kad taip nori vienas žmogus iš "Naujienų" redakcijos.

Mes nuo savęs patariame ALK skyriams veikti ir ant toliaus. Pilesti Clevelando suvažiavime ir Serantono konferencijoje priimtą programą pritaikant ją prie tuojautinių reikalavimų laikas nuo laiko išskylančių kolonijose, kaip tai: atėvių teisų gynimas, už palaikimą civilijų laisvių, už taiką, už pagelbą Lietuvos laudžiam, o ypatingai vilniečiams ir tt.

Matant reikalą, sulygo kolonijos draugu nuomone, galima persiorganizuoti ir pasirinkti kitokį vardą. Svarba ne pasivadiname, bet darbe—jungime Amerikos lietuvių vienybėn už šviesesnės, malonesnės ateitį; už plėtimą kulturos Amerikos lietuviuose.

Virs visko mes perspėjame ALK skyrius nesūsti nei vieno cento Grigaičio nurodytai ypatai. Kolonijų organizacijos turi teisę ir privalo sunaudoti pačių savo sukeltus pinigus tokiem tikslam, kokiem jie buvo sukelti.

Lai gyvuoja Amerikos lietuvių vienybė!

Šalin vienybės ardytojai ir intrigantai is mūs tarpo!

F. Abekas, J. K. Šarkūmas, L. Jonikas.

sius socialistus, prieš Sovietų Rusiją, prieš vokiečius, prieš airius sien-feinerius ir šiaip jau prieš visokio plauko radikalus.

Jau nuo 1918 metų veikė senatoriaus Overmano komitetas, kuris buvo labai panašus į dabartinį Dies'o, o New Yorko legislatura išskyrė iš savo tarpo vadinaimą Luskio komiteta, kuriu buvo pavesta "išsaugot nuo raudonųjų" New Yorko miestą.

Tuomet buvo padaryta ablava ant Sovietų Rusijos biuro, kurio priešakyje stovėjo Martens. Tam užpuolimu vadovavo Archibald Stevenson, kuris buvo legaliu patareju prie Luskio komiteto.

Ir taip kaip dabar Dies'o komitetas paskelbė listą liberalų ir radikalų, kurie yra nariai Amerikinės Lygos už Taiką ir Demokratiją, taip ituomet Stevenson sakėsi turįs surašą "raudonųjų", atsakomyj už radikaliską propagandą.

New Yorko "Times" paskelbė tą surašą, užkrovęs sekamą antgalvį: "Anarchistai, Socialistai, IWW (aidoblistai) ir Kiti Nesantaikos Kėlėjai." Ir ar žinote, kokios "baisios" pavardės tuomet buvo įdėtos į tą surašą? Ogi pavardės tokių liberalų, kaip rabinas Judah Magnes, kaip Fola LaFollette, kaip katilų veikėjas Walter Carlton Hayes, kaip Morris Hillquit, Scott Nearing ir taip toliaus.

Ar ne tas pats pasikartojta dabar, kada Dies'o komitetas įsiekio raudonųjų net tarpe paprasciausių liberalų ir kairesnyjų demokratų, kurie žinomi, kaip šalininkai naujosios dalybos?

Ir Tuomet Buvo "Generolų" Krivickių, Buvo Net Močiūtė Breskovskaja.

Senatoriaus Overmano komitetui (panašiai kaip dabar Dies'o komitetui) tuomet liudijo pabėgė iš Sovietų Rusijos "revolucionieriai" Katarina Breskovskaja ir tulas Martušinas, kuris sakėsi buves Sovietų vice-pirmininkas. Abudu juodu šunis korė ant bolševikų ir ant naujosios Sovietų valdžios, kurią jie kaltino esant tronalis ir žmonijos priešais. Breskovskaja nesavu balsu šaukė, kad bolševikai susidėjo su Vokietija ir drasko gyva Rusijos kuną.

Ta moterėlė ir Martušinas žviegė neprasčiau, negu dabartiniai generolai "Krivickiai".

Senis Gompersas taip pat prisidėjo su savo dylekin (panašiai, kaip dabar Green's), Girdi, Amerikai iš bolševikų grėšia didžiausias pavojus. Tulas R. E. Simmons liudijo Overmano komitetui, kad bolševikų agitatoriai Rusijoje tai vis žydi ir slaviai, kurie pirmiau gyveno Jungtinėse Valstijose. Senatorius Overman pranešė gavęs surašą žydų, kuriuos kaipo agentus kelti surintes, Vokietijai pasinute į jvairias šalis.

Laikraščiai kėlė baisy lermą. Buržuaziniai laikraščiai buvo pilni isterikų žviegių. (Tasa ut ketviro puslapiu)

Anglijos ir nazij karinė propaganda Suomijoje (Finlandijoje). Vokiečiai dvarininkai ir baronai Finlandijoje gvoltu saukia, kad tai valstybė "grėšia pavojus" iš... Sovietų Sąjungos. Parodymų pasauliui, jog "tikrai taip", tie karo kurstytojai platina šitokius pavėlusius ir aiškina, jog štai, žiūrėkite, Finlandijos valkiaučiai evakuojami iš miestų į saugesnes vietas. Tuom tarpu Maskvoj eina derybos tarpe Finlandijos ir Sovietų Sąjungos, kurios ne karą lemia, bet taiką.

CLEVELANDO ŽINIOS

Iš Sovietų Sąjungos 22 m. Sukakties Paminėjimo

Lapkričio 5 d., Miesto Auditorijos (Ballroom) svetainėje, vietos Komunistų Partija turėjo paminėjimą 22 metų Sovietų Sąjungos gyvavimo. Vengrų Darbininkų choras atidarė vakaro škilmes, o žydų Darbininkų choras uždarė. Vyriausiu kalbėtoju buvo d. W. W. Weinstein, kuris yra žymiausias analistas ir kalbėtojas, taipgi dabartinis direktorius New Yorko Darbininkų Mokyklos.

Weinstone pasakė labai atinkamą dienos klausimais prkalbą. Susirinkusieji išbuvo iki pat pabaigos, nes buvo paskelbta, kad jis atsakys ant visokių klausimų.

Lietuviai Gražiai Pasveikino Partiją Sukakties Proga.

Pirmininkui atsisaukus Komunistų Partijai paramos kovai už laiką ir prieš renkėjimą, pavieniai ir organizacijos bei tautinės grupės gausiai parėmė savo kleos visų kovų vadką, Komunistų Partiją.

Pirniausia finai komunistai ir pažangičiai įteikė labai gražų buketlę gėlių ir 875 aukų. Rastiškam sveikinime parėsišk, jog: Clevelando finų kolonija pagėdauja greito savo šalies susitarimo su Sovietų Sąjunga, vieninteliu draugu ir apgynėju mažų tautų nepriklausomybės.

Antras gausus pasveikinimas su auka buvo nuo ukrainiečių, kuriame jų atstovas sveikino 22 metų Sovietų Sąjungos paminėjimą ir kartu dėkavojo Sovietų Sąjungai už jų brolių tautiečių paliosavimą iš po lenkų kovų ir apsaugojimą nuo Hitlerio nevalios įteikdamas 857 aukų.

Nuo lietuvių komunistų ir pažangičių buvo įteikta pasveikinimas su 825. Draugų Lesnikaukų dukrelė, nešing buketlę raudonų rožių ir aukų, įteiktė lietuvių padėką Sovietų Sąjungai už duosnią dovana Lietuvai, perveidmė Vilniaus.

LIETUVIŲ PASVEIKINIMAS 22 METŲ DIENOS PROGA

Revolutionary Greetings to the Soviet Union on its 22nd Anniversary of the October Revolution.

We, the American-Lithuanian branch of the C. P., greet the Soviet Union on its 22nd Anniversary for its great socialist achievements and for its action in restoring Vilna, the Capitol of Lithuania, to the Lithuanian nation and to the Lithuanian people after it has been held by the Polish barons and landlords since they seized it 19 years ago. This action demonstrates to

the whole world the peace policy of the Soviet Union and its desire for the fulfillment of national aspirations of all people.

Here find enclosed a small sum of \$25 towards that movement, which, not only promises but daily demonstrates in action how to fulfill the hopes of all oppressed and enslaved people of the capitalist world.

Long live the Soviet Union on its 22nd anniversary!

Long live the Communist Party of U. S. A. and its leader Earl Browder!

Long live Comrade Stalin, the leader of the Party of Marx and Lenin!

Long live the Communist International and Comrade Dimitroff!

Nuo visų pasveikinimų suklabė \$586. Tai buvo gražus ir malonus atžymėjimas Sovietų Sąjungos 22-ųjų metų sukaktuvių ir pagerimas Sovietų Sąjungos, —M-ka.

Atsipašome ir Pasirenge Taisyti Paklaidas

Lietuvių Komunistų kuopa, vienu tarpu tik savaitės bėgyje turėjo net tris parengimus: prakalbą, bankietę ir draugišką parę. Suprantama, nevien savo jėgomis, bet su mūsų miesto pažangiųjų tuose kooperacija.

Visuose tiuose parengimuose buvo rinktos aukos ir gausiai aukauta. Paskirodo, kad ne visų aukavusių spėtu užrašyti vardai ir pinigų sumos. Drg. Solomsko prakalboje yra praleista šių aukantųjų vardai: St. Kazelionis ir Gaurilėnė aukavo po 50c.; Pučevičius—90c. O bankiete praleista taipgi: dd. St. Kazelionis ir Slakys, kurie aukavo po \$1. Galėjo būti, kad ir daugiau aukavusių vardų užrašytojos nespejo pažymėti.

Labai atsipašome ty, kurių vardai ir sumos nepažymėta, taipgi dėkojame pastebėjusiem ir šiūni pataisome. Visuomet galima patėmtyti, kad abelna su ma aukų yra didesnė už nuzymėtu suraše. Tą sudaro smulkios ir nepažymėtos aukos. Bet auka praleista, nepažymėta lygiai pasiekia tą patį tikslą, kaip ir paskelbta.

Tas įvyksta taip: rinkėja pergeičia eina per aukautojus ir užrašytojos nespėja visų aukavusių vardus surašyti.

Jei yra daugiau praleistų, lauksime nuo jusų patėmijimų. —Komišja.

"Kornų" inspekcija Anglijos kariuomenė. Du karininkai eina pro suguliusius kareivius, kurie nusiavę batus rodo užtrūnas ("kornus") ant kojų pirštų. Paveikslas nutrauktas "kur nors Francoje".

LDP Draugijos Reikalai

Pakvietimas Draugijos Narių Prie Didesnio Veikimo.

Šiuom tarpu LDP Draugijoj yra 20 narių suspenduotų. Žinote gerai, kad nėra jokio išrovavimo prigulėti prie pašalpos draugijos ir tapli suspenduotus, nes suspenduoti nariai pašalpos nemoka ir pomirtinės pilnos nemoka.

Dabar eina "Vilnius" vaju. Kiekvieno nario užduotis netik savo prenumaratų atnaujinti, bet ir savo pažystantį prikabininti, kad užsirašytų. Tik darbinikiška spauda paduoda darbininkams teisingas žinias.

Clevelando vajininkai kažin ko laukia ir tik prieš vajuus paibaigę sujunda prie darbo. Bet pirmesni visados turi geresnes pasekmes, tai reikėtų pradžioj gerai padirbėti.

Kazilionis pranešk, kad L. D. Svelainės reikalai eina gerai; kasoj yra \$500 ar daugiau.

Lietuvių Daržo Bendrovė pradžioje metų išrinko valdybą ir komisiją sutjeskoti tinkamą vietą, bet per vasarą vietos nedarado, o žiemės laiku tai tikrai nerus. Užrašų raštininkas turėjo susaunkti susirinkimų, nes turi šeriniukų adresu. Aš manau, kad su šiais metais bendrovė užbaigė savo amžių, nes perdang nuseno. Galia, kad mes clevelandiečiai nemokame kulturišką darbą dirbti. Užmanėme nusi-pirkti piknikam vietą, bet per 10 metų negalėjome sutaupti nei šešių šimtų dolerių. O be pinigų tinkamos vietos negalima gauti.

LDPD Koresp. K. Valaika.

Moteryų Klubas Perstatys 'Baudžiamos Nuotakos'

Neidėlioj, lapkričio 26 diena, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior ave., Liet. Moteryų Klubas perstatys teatrą: "Baudžiamos Nuotakos."

Sis teatras atvaizduos baudžiamos laikų lietuonių gyvenimą ir vargus. Iš kitos pusės, manysime ty laikų panijos didelį perteklių ir kaip grupę žmonių nežinanti skurdą gyvena iš lietuonių nerudėto turto ir lėbauja. Teatras bus gražus ir verta visiems lietuviams atsilankyti ir pamatyti.

Clevelande Liet. Moteryų Klubas gerai veikia ir jam gerai sekasi visas darbas, kurį užbrėžė veikimui. Todėl reikalinga vi-

Kelios Žinutės

Daugiau Pradėjo Gerti.

Ohio valstijos Liquor Department praneša, kad per aštuonis mėnesius šių, 1939, metų degtinis išgeria už \$9,447,727, kuomet 1938 metais per tiek pat laiką išgeria tik už \$1,391,300. Atrodo, kad Ohio valstijos žmonės pradėjo daugiau gerti.

Mokytojos Nori Teisės Tekėti. Mokytojos savo suvažiavime Clevelande išklė reikalavimą, kad joms būtų leidžiama ištekti, kas dabar yra draudžiama Ohio mokytojoms. Suvažiavime dalyvaavo apie 16,000 mokytojų iš visos Ohio valstijos.

Pašalpagavių Skaičius Mažėja. Pašalpagavių skaičius Clevelande sumažėjo. Nekurie bedarbiai susirado sau darbus dirbtuvėse ir nemažai darbininkų pasitraukė iš WPA.

Zilas Petras.

siems parenti Moteryų Klubą ir jo veikimą.

Vienai draugei, Liet. Moteryų Klubo narei, ištkio nelaimė. Draugė M. Naunėkienė, gera veikėja Liet. Moteryų Klube. Mirus jos gyvenimo draugui, Antanui Naunėkui pati drg. Naunėkienė pateko į naujus ir didelius rūpesčius ir nuliudimą. Tas draugės Naunėkienės veikimui pakenkė.

Nelaimis įvyksta pas žmones tuksantais kasdieną, vienok kiekvienas žmogus, ar visa šeimyna turi pergalėti, panesti tuos skausmus ir rūpesčius ir vėl pradėti gyventi ir veikti. —J. A. V.

Padėkos Laiškutis

Spalio 22 d. mirė Motiejus Valantinas, kuris gyveno po numeriu 371 E. 266th st., Cleveland, Ohio. Buvo 53 metų amžiaus. Amerikoj išgyveno 31 metą. Laidotuvėms patarnavo laidotuvų direktorius N. Vilkelis.

Velionis iš Lietuvos paejo iš Spilgij kauno, Klovanij parapijos, Panevėžio apskrčio. Paskutinius septynis metus gyveno ant ukės, Hamden, Ohio. Buvo laisvas žmogus. Prigulėjo prie ALDLD 51 kuopos. Spalio 25 d. tapo laisvai palaidotas. Iš Vilkelio koplyčios išvežant Julius Krasnickas pagiedojo liudng giesmę akompanuojant A. Vilkelienei. Virš 20 mašinų padėjo į Knolwood kapines.

Velionis atvykęs į šią šalį per pirmus 15 metų dirbo prie geležies, liejyklose. Tą sunkų darbą dirblamas gavo ligą vadinamą silicois, ir nuo tos nelentmė ligos turėjo mirti ir atsisukti iš gyvyj tarpo dar nelaiku taip, kaip daugelis mūsų draugų darbininkų nelaiku tampa išvartyti į amžinybę.

Velionis paliko nuliudime savo žmoną Salomiją ir Lietuvoj broj ir seserį. Aš, S. Valantienė, likusi gyvyj tarpe, noriu tirti padėkos žodį visiems draugams. Ačiu draugams uklininkams ir ALDLD 51 kuopos nariams už gėles, už palaidojimą, už jusų tolimą kelionę. Taipgi ačiu clevelandiečiams draugams už gėles ir už jusų didelį draugiškumą. Dideliam ačiu draugui Krasnickui ir A. Vilkelienei už jusų pasitarimą. Taipgi tariau ačiu N. Vilkeliai už jusų malonų ypatingą simpatišką patarnavimą. Taipgi didelė ačiu S. Čerakui už jusų nuolatinį atjaučiantį gentišką patarnavimą mano nuliudime. Taipgi ačiu Botiriams už jusų simpatiją. Ačiu daug, daug kartų visiems laidotuvj dalyviams. Draugai, jusų visų simpatija ir draugiškas atjautimas pasilieka mano širdyje!

S. Valanta.

Biskis Apie Spaudos Vajų

Man teko dirbti keliuose vajuose ir šiame vajuje su kitais clevelandiečiais dirbu, tad nemažai patyriau apie užrašiniją laikraščių. Teko atlinkyti nemažai "Vilnius" ir "Laisvės" skaitytoj ir su jais pasikalbėti abelnai apie spaudą ir apie laikraštį "Vilnį". Jei sako, kad mėgsta skaityti darbinikišką laikraštį, bet kada reikia užsimokėti už prumeratą, tai pradėg po pusę metų ir daugiau koliai užsimoka. Tai negeras pavyrys. Dirba, pinigų turi, bet už laikraštį nemori užsimokėti.

Pas vieną seną "Vilnius" skaitytoją teko nuvažiuoti net keluris sykius ir prašyti, kad atnaujintų prumeratą ir vis pasakė, kad kitų sykį atvažiuoti. Tokie žmonės verti papeikimo. Ant pasilinksminimo pinigų turi kartais ir perlaug, o dėl mūsų spaudos ir apšvietos tai sako neturi pinigų.

Mes clevelandiečiai turime daugiau rūpintis apie spaudą ir apšvietą. Mes ant menkiekių praeidžiame kasdieną mažiaušiai po 10 centų, o tankiai ir daugiau, ypač mes vyrų gaudė pėdė kartais ir nemažai praeidžiame ant pasilinksminimo. Žinoma, ir tas reikalinga, bet visgi turėtume daugiau dėli svarbos ant apšvietos. Jei mes kasdieną pavestume po 10 centų dėl apšvietos, tai mes galėtume palaikyti du ir daugiau dienraščius, o dabar ypač clevelandiečiai nenorime užsirašyti arba atsinaujinti prumeratą laiku, o tas tik pareina apie 2 centų į dieną.

Tai nedidelė pinigai, bet, žinoma, kada reikia ant syk užimokėti penkinį, tai atrodo labai daug. Turiu prisipažinti, kad ir aš pats praeidžiu nemažai ant ty vadinamų bereikalingų dalykų, bet visuomet stengiuosi laiku užsimokėti už laikraštį ir gauti naujį skaitytojų, nes nemus darbininkams reikia turėti darbinikišką spaudą, kuri nurodo kas dedasi pasauly ir kas veikia prieš darbininkus ir kas yra darbininkų prieteliai.

Tad aš dar sykį raginu clevelandiečius visus gauti bent po vieną naują skaitytoją ir už savo prumeratą laiku užsimokėti. Taipgi stengimės dirbti, kad šį vaju padaryti pakeiskingam ir mes tuom atlikime didelį ir naudingą darbą mūsų darbinikiškos visuomenės naudai.

Zilas Petras.

Bukime Visi Lyros Choro Koncerte

Neidėlioj, lapkričio 12 diena, Lietuvių svetainėje, 6835 Superior ave., Lyros choras rengia šio sezono pirmą savo koncertą. Pradžia 5:30 po pietų. Sokiai 8 val. vakare.

Suaugusieji visi dalyvaucime ir pasiklausykime mūsų jaunųjų choro naujų dainų, kurias šiuo tarpu jie yra pasirengę mum duoti. Be dainų bus daugiau kas iš meno ir dailės ant jų programos. —Simpatikas.

Susirupino Vilniečių Apšvieta

Kaunas, (Ella). — Aukos Vilniui įvairiomis formomis visoje Lietuvoje, ir kiek girdėti užsieninėse, sparčiai renkamos. Pavyzdžiui, Janujų Ukiniukų Rašyti valdyba naujai suteikė 25 knygynėlių komplektus Vilniaus krašto JUR ratieliams, paskirti 50 jauniems vilniečiams stipendijas žemės ukio mokyklose, 50 uklininkiečių, ratieli nariams iš Vilniaus krašto sudaryti galimungu alikiti Lietuvoje pavyzdinguose uktauose ukinę praktiką, duoti vilniečiams 1,000 vaisnių medžių sodybos apšvietai ir surengti vilniečiams JUR nariams didelę ekskursiją po visą Lietuvą.

Vytauto Didžiojo universiteto studentų atstovybė nutarė įsteigti Vilniaus krašto lietuviams studentams šelpit foną, į kurį iš savo sutauptų paskyrė 6,000 litų. Biržų žemės ukio draugija, jos nariai uklininkai paskyrė po 5 klg. javų nuo kiekvieno savo žemės hektaro, kas sudarys apie 30 tonų, 6,000 litų vertis; be to draugija paskyrė 5,000 litų pinigais, o jos tarnautojai iš savo algų 5 nuoš. mėnesinių pajamų. Kupiškio žemės ukio kooperatyvas paskyrė 1,000 litų.

Apie 500 Kauno studentų rengia ekskursiją į Vilnių, visos knygų leidyklos skuba Vilniuje atidaryti savo skyrius.

ANGLIŲS KANALE NUSKENDO GRAIKIŲS LAIVAS.

Londonas. — Plaukiant per Anglijos kanalą ištiko Graikijos prekybinį laivą smarki eksplozija, kuri laivą nugrazdino Atlantiko dugnam. Įgula išsibėgėjo.

CLEVELAND, O.

CERGO AND OGRINC
412 East 156th Street
Always High Quality Meats & Groceries
Phone KENmore 1292

Atdara nuo 5:30 ryto iki 3:30 ryto Phone Kenmore 4365
J. KUNCIC PERROTTIS
NIGHT CLUB
397 E. 156th Street Cleveland, Ohio
GERAS MAISTAS, SKANUS ALUS, ARIELKA IR VYNAS
Sokiai kas Penktadienis ir Seitadienis. Kepta Žuvis Penktadieniais.
Pirėngiam del Vestuvių ir t. t.

DR. J. N. SIMANS
Optometristas
935 EAST 79TH STR CLEVELAND, O. TELEFONAS: HENDERSON 6160

N. A. VILKELIS
Laisnotas Laidotuvj Direktorias
6522 Superior Ave. Phone: Henderson 9292
Cleveland, O.

MODERNIŠKA LIETUVIŲ UZEIGA
KEYSTONE CAFE
1427 E. 6th Street
Penktadieniais Fish Fry. Šeštadieniais Muzika Sokiams
Kasdieną atdara iki 2:30 nakties.
K. ir A. LIESNIKAUSKAI

LIETUVIŲ DARBININKŲ SUSIVIENIJIMAS

Panaikino Apdraudos Įstojimą

DABAR PER JUBILIEJINĮ VAJŲ, IKI 1 BIRŽELIO, 1940, JŪS GALITE ĮSIRAŠYTI Į L. D. S. NEMOKANT APDRAUDOS ĮSTOJIMO MOKESTIES

Nariai priimami nuo 3 iki 60 metų amžiaus: vyrai, moterys ir vaikai.

Už mažesnę mokeskt negu kur kitur, jūs galite gauti gerą apdraudą ir pašalpą.

APDRAUSKIT SAVO SVEIKATĄ IR GYVASTĮ. BUKIT LDS NARIAIS

Dėl platesnių informacijų kreipkitės į LDS kuopą savo mieste arba sekamu antrašu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

Keliauninko Užrašai

V. ANDRULIS.

(Tąsa)

IS SEATTLE I LOS ANGELES.

Ji Tacoma pavežėjo dd. Baltrušaičiai. Jie taigpi pavežėjo po Seattle kiek laikas leido. Pavežėjo parodyti bent tulas vietas. Matėme ir Seattle "Hooverville." Prie vandens pristatyta lentų ir iš storo popiero lušnelių. Jose gyvena bedarbiai. Kai kurios tų būdų jau aptaisyta taip, kad į stubas panašios. Sako, jose gyvena dirbant, kurie budami bedarbiais tas budas pasidirbino, o paskui gavę dirbti geriau aptaisė, pasidarė stubes ir dabar čia gyvena. Suprantama, nėra "saldus gyvenimas" jose, bet pigiau atsieina. O bedarbė daugelį juk taip nuvargino.

Su darbiais čia jau kiek geriau, kaip Chicagoj. Manoma, kad karui einant gal ir laivų dirbimas čia vėl prasidės, o tada būtų daugiau darbų ir žmonių daug privažiuotų.

Laikė pereito karo ir lietuvių buvo gana daug privažiavę, paskui vėl išvažinėjo.

Tacoma prakalbos buvo sekmadienį po pietų. Po prakalbų turėjome vakariene. Susirinko čia biskų mažiau kaip Seattle, bet gražus bursų žmonių.

Buvo atėjęs ir Komunistų Partijos knygyninkė. Ji pakalbėjo, paragino įsigyti kai kurias knygas, ypatingai ragino įsigyti žurnalą "The Communist" ir įvairių brošiūrų.

Pirminkinavo ir prakalbom ir vakarienei d. Adomavičia. Jis gan iškalbus. Lengvai ir aiškiai persto dalyką.

Trys naujai užsirasė "Vilnį." Keletas atsinaujino. Vėliau dar vieną naują skaitytoją gavom.

Vakarienei buvo keli ir ne lietuviai. Rodos, norėję. Jie ženoti lietuvės. Gražiai pasikalbėjome.

Anų prakalbos je "Vilnies" paramai su dėta \$11.85. Pridėta iš organizacijų \$3.15, tai viso bus \$15.

Vėlai vakare atsiveikinau Baltrušaičius. Man pasidarė nesmagu, nesinori su jais skirtis. Bet reikia skirtis.

Nakvojau pas Kavaliauskus. Tai seni veikėjai. Jau apie 20 metų kaip žinojau d. Kavaliauską veikiant darbininkų organizacijose, bet iki šiol artimai nesuapžinąs. Rodos, jis buvo Rockforde, bet ir ten pažintin suėiti man su juo neteko. Dabar štai ta proga.

Gerai, malonūs žmonės. Jaunasis Kavaliauskas, nors čiagimis, bet taipjau ir lietuviškai gerai kalba ir skaito. Jis buvo ir prakalbose.

Tą vakarą mane pavežėjo drg. Skuja. "Laisvės" skaitytojas, bet neradome namie nei vieną, kurio įješkojome. Mat sekmadienį mažai kas esti namie. O rytoj man reikia buti kitur.

Dabar patyriau, kad negerai padariau neklusdamas d. Pruseikos patarimo apsiototi daugiau kaip dieną ar dvi bent tose kolonijose, kur yra daugiau lietuvių. Butų geriau išje, jei čia buciau bent porą dienų.

Pirmadienį labai lijo. Lietaus šioj svieto dalyj niekada netruksta, juo labiau šioj laikui—rudeni. Seattle esant irgi purkštė lietukas.

Pasikalbėjus su Kavaliauskais, pirmadienį, rašiau iki reikėjo važiuoti. Trečią valandą Kavaliauskai pavežėjo iki busų stoties. Teko gerokai palaukti. Sakiau jiems, kad nepaisyty—vienas palauksiu, bet ir jis su žmona laukė iki išvažiuoti. Tokie žmonės keliauninkui labai pagelbsti.

Į Aberdeen, Wash., atvažiuavau apie 7:30 vakare. Vartau knygtę surasti drg. M. Grybo antrašį. Priėjo vienas vyriškis ir klausia:

—Jieškai ko nors?
—Noriu surasti Mr. Grybo antrašį. Jis nusijuokė ir lietuviškai sako:
—Aš irgi Grybas. Mano brolio antrašio jieškai.

Smagu pasidarė. Na, ir žmogus, manau sau, atėjo kada man labiausia reikia pagalbos. Suspaudėm kits kitam dešinę. Suilpome į naują fordą ir važiuojame pas Grybus.

(Bus daugiau)

PALMERIO ABLAVŲ LAIKAI

(Tąsa nuo antro puslapio)

my, tartum čia jau rytoj prasidės "pandemonija" ir visų galų suprimas. Socialistų Partija, išsigandusi reakcijos, norėjo pasirodyti reacionieriams, kad ji "gera" ir išbraukis iš Socialistų Partijos visą kairįjį sparną, vėl išbraukė daugiau neištikimų oportunistams žmonių.

Tuo tarpu generats prokuroras Palmer, kuris organizavo generalį užpuolimą ant "kramolinkų", reikalavo savo "darbu" vis daugiau pinigų ir gavo jų daug daugiau negu dabartinis Dies'o komitetas. Sakoma, kad Palmeris po visokių pretekstais gavo daugiau kaip du milijonus dolerų.

Palmerio agentai maudėsi tuose piniguose, kaip inkstai taukuose. Bet tai dar ne viskas. Senatorius Overman reikalavo, kad kongresas atgaivintų karo laikų įstatymus apie špionąžą, kad galima būtų pritaikinti tuos įstatymus prieš radikalus.

Reikia žinoti, kad vasarą 1919 metų Komunistų Partijos dar nebuvo. O kuomet rugsėjo mėnesį 1919 m. įsteigė Komunistų Partija, tai Palmeris ir jo agentai dar labiau prasidėjo.

Kaip matote, anų laikų inkvizitoriai ir "raganų gaudytojai" vadovėsi ta pacia taktiška linija, kaip ir dabartiniai Dies'o komitėtininkai. Jie kėlė gvoлтa ne tik prieš komunistus, bet prieš visą pažangųjį progresyvį ir

liberališką judėjimą. Jie tiksliai melavo, kad Amerikai grėsia revoliucija, nors Amerikoje nebuvo nieko panašaus į revoliucinę situaciją ir jie patys tą gerai žinojo.

Ta tema, kuria mes čia rašome, labai gerą straipsnį davė "New Masses" ir to žurnalo informacijomis mes čia naudojames. Daug kas buvo pamiršta, bet dabar labi reikalinga tą viską atsiminti, nes nors Palmeris jau senai mirė, bet jo veislė dar

Net Anglijos propaganda neišgąsdina finans. Kada Chamberlainas laudė Jūkinių pasaulį, kartu ir finų tautą, jog ant jų tuč-tuojatis "užpuls rusai", tai finai apie sportą šašlasi. Čia matome pasauliniai garų finų bėgiką Paavo Nurmi (kairėj), besitariant su kitu sportininku Armas Valske apie žieminio sporto olimpiadą.

"VILNIES" VAJAUS ŽINIOS

Šiandien dar įstojo penki nauji vajininkai ir su gana dideliais skaičiais punktų.

Draugės V. Andrulis neužleidžia pirmos vietos. Draugės Dočkienė ir Strumilienė smarkiai eina pirmyn; jos pralenkė ir Prakupą ir dabar vejasį Andruļi. Jos sako, kad Andruļi pralenks.

Draugė O. Remeikienė taipgi dirba ir jinaį nepasiduos nei vienam vajininkui.

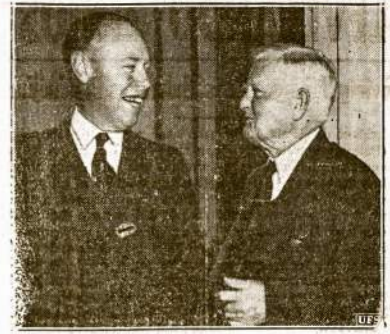
Sie nauji draugai įstojo į vajaus eiles: T. M. Russ, iš Grand Rapids, Mich.; J. Šiubeika, Chicago, Ill.; Michigano fermeriai; J. K. Alvinas, Detroit, Mich.; J. Gelgudas, Chicago, Ill.

Dar yra daug draugų ir draugių, kurie yra pasizadėję darbuotis,—kol kas dar nieko iš jų negirdime.

Kas kiek turi punktų?

V. Andrulis	1.005
A. Dočkienė ir H. Strumilienė, Ciero, Ill.	555
G. Prakupis, Chicago, Ill.	523
L. Pruseika, Chicago, Ill.	500
O. Remeikienė, Chicago, Ill.	427
J. Gugas, Detroit, Mich.	333
U. Andruļienė, Chicago, Ill.	268
A. Mačys, Detroit, Mich.	232
M. Kikna, Springfield, Ill.	229
V. Raudzevičius, Chicago, Ill.	225
P. Zemaitis, Detroit, Mich.	176
Kenosha, Wisconsin	176
P. Sedulkis, Chicago, Ill.	136
T. M. Russ, Grand Rapids, Mich.	132
A. Gaszinskiene, Chicago, Ill.	132
C. Kiešis, Racine, Wis.	121
L. Bielauskas, Chicago, Ill.	113
A. Mikelonis, Gary, Ind.	108
A. Vaižekauskas, Maywood, Ill.	108
J. Paulauskas, Waukegan, Ill.	106
F. Vilkas, Wilmerding, Pa.	106
J. Šiubeika, Chicago, Ill.	100
A. Dauksa, Grand Rapids, Mich.	96
M. Mekšriene, Chicago, Ill.	90
St. Juška, Chicago, Ill.	88
J. Vasiliauskas, Detroit, Mich.	88
S. Tvarijonas, Detroit, Mich.	84
J. D. Bendokaitis, Chicago, Ill.	80
S. Pečiulienė, Sheboygan, Wis.	80
Sophie Willis, Chicago, Ill.	78
F. Luy, Ciero, Ill.	75
G. Rubas, Middlefield, Ohio	72
Michigano Fermeriai	66
P. Plungis, Cleveland, Ohio	62
J. Giržius, Christopher, Ill.	62
J. Naušada, Detroit, Mich.	60
P. Paudžiūnas, Chicago, Ill.	60
M. Slančauskienė, Roseland	46
F. Kootenis, Batavia, N. Y.	40
S. K. Mazan, Cleveland	40
G. Kunsky, Benton, Illinois	40
K. Lawdanskis, Rockford, Ill.	33
D. Rimša, Maywood, Ill.	30
M. Jagminienė, Chicago, Ill.	30
E. Barškietienė, Chicago, Illinois	28
L. Krieka, E. Chicago, Ind.	24
J. K. Alvinas, Detroit, Mich.	22
A. Dapšis, Detroit, Mich.	22
P. J. Martin, West View, Pa.	22
J. Karsonas, Lowell, Mass.	22
J. Skerston, St. Louis, Mo.	22
V. Sandargas, Pittston, Pa.	20
J. Gelgudas, Chicago, Ill.	15
A. Deikienė, Chicago, Ill.	15
J. Mažeika, Cleveland	12
V. Sutkienė, San Francisco, Cal.	10
J. Gudinas, Detroit, Mich.	10
U. Gvardžienė, Benton, Illinois	8
J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.	8
Per "Vilnies" Raštine	2.121

Viso: 9.615
Butų labai gražų, kad Michigano Fermeriai susikiltų su Ohio Fermeriais. Ką sakote, draugai? Nejaugi jūs pasiduosit Michigano Fermeriams. Draugai kaip Rubas ir kiti Ohio fermeriai, turėtumėt greitai duoti ir gerą atsakymą Michigano fermeriams.
—"Vilnies" Administracija.

Kur republikonai su demokratais susitaria. Republikonas Ohio senatorius Taft (kairėj) ir "demokratų" vice-prezidentas Garner. Pastarasis tiek yra reacionierius, kad susidraugavo su pačiais reacioniškiausiais republikonais.

Gardino Miestas

Gardinus savo geografine padėtimi labai atitinka Kaunui. Savu laiku net ir dydžiu atitiko.

Bet dar Kaunas toli pralenkęs Gardiną.

Sovietų Sąjungos Raudonoji Armija Gardiną užėmė rugsėjo 20 d. Gardinas, kaip ir Kaunas, stulso ant Nemuno kranto, ir lygiai kaip ir Kauną, Nemunas perkerta.

Didžioji Gardino dalis, su jo centru, jau kiek dešimiam upės kraute, į žiemrytus nuo miesto raudasi Grodenski tyrai. Čia pat tankus miškas, didžiųjų susidėjęs iš pušų, eglių, durpinės pelkės, ežerai ir upeliai.

Vardų Gardino miestas gavo nuo rusiškų žodžių: Gorodno, Gorodckij. Gardinas tikrenyėje ir lietuviuose turėtų būti vadinamas jo originaliu vardu: Grodno.

Grodno miestas senai įsteigtas. Pirmieji apie jį padavimai siekia 1128 metų senovę. Tų laikų dokumentuose tvirtinama, kad Grodno priklausė rusų kunigaikščiai Vsevolodui Davidovičiui. Kunigaikštis mieste turėjo savo rezidenciją.

Esant patogioj vietoj, prie sraunios ir didelės upės ir turėdamas gautinius patoguimus ir būdavojamis stiprių fortifikacijų, Grodno tapato užkariavimo objektu daugeliui kunigaikščių ir valstybių. Su palanga 18 simmečio Grodno tapato gubernijos miestu. Tokių Grodno išbuvo iki Versalijos taikos sutarties.

Bi pirmo imperialistinio karo ir laike karo, Grodno smarkiai augo. Karui prasidėjus jau turėjo 56,000 gyventojų. Du trečdaliai gyventojų sudarė žydai ir baltarusiai. Lenkų tebuvo tik 8 nušimčiai.

Lenkijos valstybė atsidrus savo svarba Grodno smunkėjo, paliko Bielystoko vojevodijos valstaus centru. 1921 m. jame gyventojų skaičius nupolė iki 35,000. Vėliau miestas ėmė atsigaut ir pastarais metais gyventojų skaičius pasiekė 50,000. Grodno prekybinis miestas.

Prekiauju žemės ūkio produktais ir mišku, kuris plukdomas Nemunu per Lietuvą ir Baltiko jūrą.

Bet pramonė menka ir nepagrindinio charakterio. Pirmoje vietoje tabako apdirbimas, degtinės vartykla, muilo fabrikėlis. O paskui rankų išdirbysės produktai. Labai daug yra amatinių kūrų dirbančių mažose įmonėse, arba patys ant savęs.

Lenkijai miestų turint Grodno tarnavo lenkam kaip milijoninis centras. Jame stovėjo daug tukstantų arnijos. H. V.

IS LIETUVOS

NAUJI DRAMOS VEIKALAI.

Kaunas—Rašytojas Ljudas Dovydenas (teikė Valstybės Teatru naujai parašytų veikalų "Musų mieste žmogus". Be to rašytojas Kazys Binkis bolgia rašyti dar vieną veikalą, kurį netrukus įteiks repertuaru komisijai. Kaip žinoma, Binkio veikalas iš jaunimo gyvenimo "Atžalynas" turi labai didelį pasisekimą.

Komisija yra gavusi keletą naujų dramos veikalų ir iš daugiau autorių, kurių dalis visai naujų rašytojų.

PERMAINOS DIPLOMATUOSE

KAUNAS. — Ligšiol apie metus laiko ėjęs SSSR pasiuntinys I sekretor. ir charge d'affaires pareigas Pozdniakovas, dabar savo vyriausybės pakeltas į gabioto ministerio laipsnį ir paskirtas nepaprastu pasiuntiniu Lietuvai.

Ministeris Pozdniakovas siomis dienomis teikė valstybės prezidentui savo skiriamosius raštus. Gyvendamas Lietuvoj ministeris Pozdniakovas daug prisidėjo prie gerų santykių tarp Lietuvos ir SSSR gilinimo ir kultūrinio bendradarbiavimo išplėtimo.

John Graber Garage

809 W. 32nd St. Chicago, Ill.

Taisau automobilius, trokus. Darbų garantuoju. Kas tik reikalinga del auto pataisyimo, atlieku visoki darbų. Kreipkitės.

Kas Rytelį KLAUSYKIMĖS Kas Rytelį SALTIMIERO LIETUVIŠKŲ Radio Programų

10:00 VALANDŲ RYTO WHIP (1480-K) 10:00 VAL. RYTO Kaimiškųjų Kapelių—Aidu—Aidu Kvarteras—Pigrai—Trys Lietuviškos—Ziniu Zinovas—Surtum Borum Semides—Dede Brukas—Burtku Šeimyna—Algirdas Brazis—Florenceja Joluska—Elena Pečiukaitė—Miklas Overlingis—Kristina Kriscunova—Janus Rukstala—Pozėjų Aidai—Juozė Mileraitė.

Kas Rytą WHIP 10:00 Val. Rytelį iki 11:00 Val. Kas Rytą WHIP

RAIDIO LAIDOTUVIŲ

CHICAGO STOTIS	Km.	Mėg.
WJLD	870	25.5
WMAQ	870	25.5
WGN	720	22.5
WBBM	720	22.5
WBEZ	870	25.5
WCFR	870	25.5
WCBH	1000	27.7
WAB	1110	28.5
WABC	1210	24.5
WHP	1480	30.4
WEPG	1480	30.4

8:45—WGEG. Bartkus Programas.
10:00—WHP. Saltinio Programas

POPIET

- 12:00—WAAF. The Symphonic Hour.
WGN. The Happy Gang.
WBEZ. The Goldberg.
WIND. Ind. News Bulletin.
WJLD. Current News.
WBS. Dinner-theater Program.
WCFR. Hit Revue.
- 12:30—WMAQ. Songs of the Heart.
WHP. Man on the Street.
WCBH. Hill Billy Song.
WCFR. Meet the Folks.
WJLD. Noon Day Service.
WBEZ. Road to Life.
1:00—WAAF. Hoosier Philosopher.
WCFR. Man on the Street.
WBEZ. Livestock Market.
WMAQ. Betty and Bob.
WGN. Ginsburgh's Art.
1:30—WCFR. Rhythm Men.
WAAF. What's In A Name?
WMAQ. Live Stock Markets.
WMAQ. Valiant Lady.
- WMAQ. Race Results.
WGN. Harold Turner, pianis.
WBS. Prairie Ramblers.
1:45—WAAF. Master Melodies.
WCFR. Spotlight Program.
WJLD. Pacific Parade.
WGN. Jimmy Young's Orch.
2:00—WBSB. Rhythm Rambles.
WCBH. World News.
WCFR. News Edition.
WIND. Sports Edition.
WJLD. Current News.
WBS. Orphans of Divorce.
WGN. Perry Young's Orch.
2:30—WGN. Bob Miller's Orch.
WJLD. Famous Men of Chicago
WAAF. "Open Sesame"
WCFR. Current Events.
3:00—WBSB. Polish Matinee.
WGN. Melody Time.
WMAQ. Backstage Wife.
WAAF. Madcap Matinee.
WBEZ. Club Matinee.
WBBM. Editor's Daughter.
WCFR. Make Believe Dance.
WBS. Maria and Henry.
3:30—WGN. Race Results.
WHP. Man on the Street.
WMAQ. "Mythical Ballroom".
- 4:00—WMAQ. Girl Alone.
WGEG. World Reports.
WCFR. Sports Edition.
- 4:30—WMAQ. Kitty Keene, serial.
WAAF. Piano Novelties.
WBEZ. Dance Results.
4:45—WJLD. Supper-time Frolic.
WCFR. Accordion.
- 5:00—WCFR. Sport Shorts.
WBBM. Billy and Betty.
WMAQ. "Foundations of Lib."
WIND. Piano Parade.
5:30—WBBM. News from Europe.
WMAQ. Children's Stories.
WAAF. News Report.
WBEZ. Cameo Theatre.
WIND. General Melodies.
5:45—WMAQ. At Sun Down.
WMAQ. Tunes from Europe.
WBBM. Today in Europe.
WCFR. Jack Kelly's Orch.

VAKARĖ

- 6:00—WGEG. European Ballroom.
WAAF. Supper Dance.
WCFR. Race Results.
WMAQ. Pleasure Time.
WBEZ. Easy Aces.
WBBM. News.
- 6:15—WCFR. Don Artiste.
WAAF. Sports Shorts.
WBBM. Lum and Abner.
WENR. Mr. Keen—stories.
WBBM. News.
WMAQ. Dramatic Sketch.
6:30—WGEG. Polish Hour.
WBBM. Burns and Allen.
WAAF. Bandstand.
WCFR. Music for Men.
WBS. News.
WGN. News.
- 7:00—WGN. Heidelberg Orch.
WBBM. Al Pearce's Gang.
WLS. Johnny Green's Orch.
WCFR. Special News.
- 7:30—WMAQ. Hollywood Playhouse
WBS. Quickies.
WMAQ. Avalon Time.
WBBM. Paul Whiteman Orch.
WGN. The Lone Ranger.
8:00—WBBM. Fred Allen
WBBM. Texas Star Theatre.
WIND. Hymns.
WGN. Billy Repaid.
WENR. Concert Miniature.
8:15—WIND. Betty and Bob.
WGN. Johnny Davis' Orch.
WCFR. Roller Derby.
8:30—WBSB. Varieties.
WJLD. Pickard Family.
WGN. News.
8:45—WIND. Zings Game.
WGN. Dick Jurgen's Orch.
9:00—WBSB. Jewish Dram. Guild.
WMAQ. Music of Knowledge
WBBM. "Dr. Christian".
WGN. Steven Leonard's Orch.
WENR. Magnolia Blossoms.
9:30—WBSB. Livestock Program.
WCFR. Make Believe Dance.
WGN. Romance in Rhythm.
WIND. Swedish Program.
WMAQ. News.
WBBM. Amos 'n' Andy.
WGN. Cliff Williams' Orch.
10:15—WMAQ. Bill Barde's Orch.
WCFR. Don Artiste.
WBBM. News.
10:27—WCFR. The Life Program.
WBBM. News.
WGN. Dick Jurgen's Orch.
WENR. Sammy Kaye's Orch.
11:00—WBSB. Varieties.
WBBM. Wayne King's Orch.
WFCP. Dance Music.
WENR. Art Kassel's Orch.
WGN. Late News.
11:30—WENR. Current News.
WCFR. Heiberger's Orch.
WBBM. Bob Chester's Orch.
WFCP. Symphonic Hour.
WGN. Tommy Dorsey's Orch.
WMAQ. To Be Announced.
12:00—WIND. The Nite Watch.
WGN. Orrin Tucker's Orch.
WENR. Music You Want.

LDS 7-to Apskricio Konferencija ir Šokiai

Waukegan, Ill. — Lapkričio 12 d., 10 val. ryte, Litosybės sveitainėje, 711—8tr st., Waukegan, Ill., prasidės LDS 7-to Apskricio metinė konferencija.

Visi kuopų delegatų pribrūte virs paminėtu laiku, nes turėsime aptarti daug svarbių reikalų.

Tą pačią dieną, kaip 6:30 vakare, LDS 7-tas Apskritis rengia gražų koncertą. Programas dalyvaus Waukegano Litosybės choras, vadovybėje G. Steponavičius ir Kenoshas Lygos choras, vadovybėje D. Yuden. Dainuoto brolių Vainorių duetas ir solistai, Povilas Dauderis ir Antanas Bitvinskas. Mes taip tikimės, kad dainuoto ir Olga Bitvinskaitė. Tai yra jauna ir talentinga dainininkė.

Būs ir daugiau dainininkė iš Chicago. Trumpai kalbės sporto ir jaunulių klausime T. Zehraitis. Po programo bus šokiai prie brolių Vainorių orkestris.

Mes kviečiame visus lietuvius, Waukegano, Kenoshas ir kitų artimesnių miestų skaitlin-

D. YUDEN

gai atsilykinti į šį parengimą. Kurie interesuojasi Lietuvių Darbininkų Susivienijimu, ateikite pasiklausyti į konferenciją. Kuriam patiks, stokitė į šią jauną, bet tvirtą organizaciją. Į LDS gali įstoti nuo 2 iki 60 metų amžiaus. Apraudoos skyrus darbotvį įstoja į paraneikimas. LDS 7 Apskr. Firm. —P. Sprindis.

Rusijos Revoliucijos Nuopelnų Atžymėjimas

Milwaukee, Wis.—Mūsų miesto darbo laidis paminės Rusijos revoliucijos 22 metų sukaktives ir Sovietų Sąjungos didelio laimėjimas, tapę jos tautos politiki, sulgy kuria į atidavę Lietuvai Vilniui, ir apsaugoję Lietuvai nuo Hitlerio žanbugu. Tas paminėjimas įvyks lapkričio (November) 12 d., 8 valandų vakare, Jefferson Hall, 2017 W. Fond du Lac ave.

Mitingas rengiamas vietinės Komunistų Partijos. Bus geri kalbėtojai ir gražūs muzikiniai programos. Įžanga 20 centų įpatai.

Dar niekad mums lietuviams nebuvo taip svarbu dalyvauti Rusijos revoliucijos sukaktivių parengime, kaip svarbu yra šį melg. Mes turime visi nuvykti, ne tik kad išgirdus kalbėtojus, bet kad savo nuvykimu parėikšti Sovietų Sąjungai padėką už jos tautos politiką ir atidavimą mums Vilniaus.

Visi, kurie skaitysite šitą žinią, prašeskite savo kaimynams, kurie gal bet nežinos, kad kartu nuvykus ir išgirdus iš kalbėtojų apie visą Europos karą eiga, ir apie šios šalies reikalus. Mums visoms rūpi ar šis šalis įsivėly į Europos karą ir kaip mes turime įsivėlyti prie to bei veikti prieš įsivėlyti. Tad dar kartą raginu visus lietuvius nepaleisti šito svarbiausio mitingo. —Milwaukieitis.

Chicago ir Apieilinkės Moterų Susirinkimas

Ketvirtadienį, lapkričio 9 d., 7:30 vakare, "Vilnius" sveitainėje įvyks visos Chicago ir apieilinkės lietuvių moterų susirinkimas, kurį šaukia Vidurvakarių Valstijų Lietuvių Mot. Sąryšis.

Paminėtinis klausimas šio mitingo diskusijos bus: apkalbėjimas kaip pravesti Pirmojo Lietuvių Moterų Seimo turimus. Apart to, bus raportas iš atsišventusios Konferencijos Prieš Atkūsimą Maisto Kainas ir apdiskusavimas kaip tame darbe mes, lietuvišės moterys, galėsime veikti.

Butų gerai, kad visos delegatės, kurios buvo Moterų Seime, Brooklyne, ir taip pat visos, kurios buvo delegatės perėitos nedėlios konferencijoje Hull House, būtų šios miteginge. Taipgi visos, kurios seniau darbuvo šio kokiame moterų judėjime ir kurios dabar nori užsinteresuoti, malonėkite prilyti į šį susirinkimą.

Atvykdamos į susirinkimą, pačios galvokite kokius klausimus pateikti susirinkimui.

Sąryšio Susirinkimo Šaukimo Komitetas.

Skaitykite ir Platinkite Dienraštį "Vilni"

Arklių Lenktynių Karalius Nepasiduoda

Moe Annenberg, arklių lenktynių karalius nori gauti indonkšingą prieš bandymus nutraukti telefonų perlaides į glemblinio sales iš arklių lenktynių lauko.

Federalės valdžios prokuroras Campbell ir valstijos prokuroras Courtney reikalauja, kad telefonų kompanijos sulaukytų žinių perlaides iš lenktynių lauko.

Ketvirtadienį teisėjo Wilkerson kambaryje bus apkalbėsavimas Moe Annenberg reikalavimu, kad jam būtų indonkšingą prieš federalio prokuroro žingsnius.

Majoro Žodis Apie Padėkos Dieną

Majoras Kelly, atsivėlydamas kad prezidentas Rooseveltas ir gubernatorius Horner paskelbė, kad šiemet Padėkos Dienos minėjimas bus lapkričio 23 d., paskelbė, kad Chicago tą sveitainę minės, kaip atžymėjo prezidentas.

Paprasčiai Padėkos Dienos minėjimas bus paskutinį ketvirtadienį. Šiemet bus anksčiau viengavė. Taip buvo padaryta reikalaujant biznieriams, kad tarpe kalėdų ir Padėkos Dienos padaryti didesni tarpa.

Pranešimai Iš Kitur

CLEVELAND, OHIO
Subotą, lapkričio 11 d., įvyks Clevelando LDS merginų klubo šoukai Lietuvių Darbininkų Sveitainėje, 920 E. 19th St., pradžia 8:30 val. vakare. Griez gera 5 kavalų orkestra ir vis valgių ir gerimų. Pajamos bus dėl LDS jaunulių New Yorko fondo. Įžanga tėvams 20c, o jaunuliams 30c asmeniu. Visus kviečia atbalykinti LDS merginų klubams. (8-9-10) **Acquia Bekovic.**

MILWAUKEE, WIS.
Lapkričio (November) 12 d., 8-10 val. vak., Jefferson Hall, 2017 W. Fond du Lac Ave., įvyks Kom. Partijos masinis mitingas paminėjimui Rusijos Revoliucijos 22 metų sukaktives. Bus geri kalbėtojai ir gražūs muzikiniai programos. Įžanga 20 centų. Visus kviečia **Komitetas.** (8-9-10)

CLEVELAND, OHIO
Lyros Choras rengia koncertą ir šokiaus nedėlio, lapkričio (Nov.) 12 d., 8:30 val. popiet. Lietuvos Sveitainėje, 6835 Superior Avenue. Bus geras koncertas ir šokiai prie 5 kavalų orkestris. Įžanga tik 15c ir šokiai 25 centai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Moterų Lygos mitingas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 9 d., 7:30 val. vakare, 10256 Delmar St. Bus išduotas raportas iš Liet. Moterų Seimo, kuris įvyko rugšėjo 7, 8, 9 d. Brooklyne. Visos dalyvaukė ir atsiveikite savo draugus ir pažįstamus pasiklausyti raporto. **Raš A. Dargienė.** (7-8)

PITTSBURGH, PA.
Pittsburgho Liet. Moterų klubas bankietis įvyks lapkričio (November) 12-13, 14 val. vakare, LDS 160 E. Main, 1329 Medley St., North Side, Pittsburgh, Pa. Prasmone visų dalyvauti ir paremti mūsų moterų klubą. Miesto klubo susirinkimas įvyks lapkričio 12 d., 8:30 val. popiet. 331 West Carson St., Espin, Pa. Atviras visus suinteresuotus šis kartas draugus įsivėlyti ir dalyvaukite. **Skir. H. Kairienė.**

Lietuvių Kolonizacija Brazilijoje

Argentiničių lietuvių laikraštyje "Momento" (spalio 11 d.) J. Butauskas rašo apie lietuvių buklį Brazilijoje. Jisai iškelia daug kartų pirmiau jau keltą klausimą — įkuriant lietuvių kolonijas ant ukių. Straipsnį perspausdiname išsiai.

MUMS YRA BUTINAI REIKALINGA ŽEMĖS UKIO KOLONIZACIJA IR LIETUVISKA KOLONIJA.

Sao Paulo. — Brazilijoje gyvena virš 40,000 lietuvių, kurie yra išsikirstę ir išsinėję po įvairias valstijas, bei teritorijas dalis. Daugiausia lietuvių apsidėjo Sao Paulo mieste, kur ir pastebimas jvairaus pobūdžio bei pažiūrų daugybių tautiečių gyvenimas. Čia daugiausia lietuvių dirba įvairiuose fabrikuose už menką atlyginimą. Šiandien popras tarbiuoko uždabris siekia nuo 800 reisų, iki 1 milreisiui ir 200 reisų į valandą, o dirbama daugiausia 10—12 valandų į dieną. Tik retas darbininkas šiaandien teuzdirba 10—12 milreisių į 8—10 darbo valandų. Gi uždirbant 240—280 milreisių į mėnesį, pragyvenimas su šeima dar kartą reikalauja tokių pat sumų pinigų. Bet kyla klausimas, iš kur juos paimiti? Todėl pasirodo, kad reikia įsikurti kitose švietose. Pavyzdžiui: jeigu darbininko šeimoje yra 2—3 asmenys, kurie tik valgo, ir jokia darbo negali dirbti, o palyginus uždabris viš viršų suvodyta suma, tai tokio žmogaus gyvenimas yra trijųbali apskunkintas.

Lietuvių tirstai apgyventame Bom Retiro rajone, labai sunku su kambariais. Nors ir brangiai apmokant, čia sunku surasti kambarį. Mažas, 4x1 metrų kambariukas, kainuoja mėn. nuo 80 iki 120 milreisių, tai dar pragyvenimui su šeima reikia tik 120—140 milreisių. Panašus gyvenimas yra ne tik sugludintas, bet ir tragiškai nuspaustas. Dalis mūsų tautiečių neįstengia išsinaumoti tinkamus kambarius ir gyvena, kaip čia vadina: "buraco de urco" (meškos laundynė). Bet kambariai skleptuose irgi nematį kainuoja. Pasitaiko užėti pas musy tautiečius gyvenančius skleptuose ir pasiteirami kiek jie moka už tokią laundynę, tai žūrėk ir atsako, kad 60, arba 80 milreisių, už menką ir be langų skleptą. Pasitaiko, kad nėra uet ir tinkamų durų. Norint įtekti reikia įlysti per langą (daugiausia nuo galvės), kuris panaudotas namo švietimui ir išėjimui į gatvę. Gi gyvenimas tokiose urvuose labai kenkia žmogaus sveikatai. Čia retai tesimato saulė ir neįelgia grynos oras, būtinai reikalingas mūsų sveikatai. Gi žmogaus organizmas prigėręs beve-

liaujančį priplėkusio oro ir visokių puvėsių karpą, anksčiau ar vėliau tampa paralyzuotas, apserga džiūva, arba kokia kita užkrečiama ir nepagydoma liga. Tokiose laundynėse begyvenant, greitai prisimeta reumatizmo ligą, kuri yra labai kenksminga ir pavojinga.

Sulgy virš išdėstyto, kyla klausimas: kas tume yra kaltas? Atsakymas aiškus: kaltas pats žmogaus gyvenimas, kuris įsivedė prie tokios kritiškos padėties. Bet įsiekdami kaltininkų, nieko nenuveiksime. Reikia įsiekoti ir rasti išeitį. Dar galime pradėti įsiekoti čia keltą, kuris išveds musy gyvenimą iš šios dienos skurdo, atvestų į tam tikras normalias gyvenimo vėrdes, išvesdamas iš tokio skurdo ir sklepų laundynių gyvenimo. Gerai žinome, kad Brazilijos teritorija yra didelė ir plati, ir joje rindasi išsiti milžiniški žemės plotai, apkloti neišžemėniamis miškais. Ar negalėtume čia rasti naują gyvenimą, kurį jau sukūrė daugelis mūsų brolių bei kitų tautų emigrantai, apsigyvendinami žemės ukyje?

Tik pažūrėkime į japonus, arka kviečius, kurie jau plačiai apsigyvenę Paranos ir kitose Brazilijos valstijose. Su jais mes šiaandien miesto žmonės jau nesustyjšysime; jiems nėra jokių gyvenimo trukumų ir prieš jų ateikis šiaandien nestovi rytojais neišis diena. Nors ir krikštū užėjus jie jau apsirūpinę savo gyvenimu. Jiems jau nerūpi, kad rytoj apsiuolius rytinė, arba pietinė šio krašto padangė; susidarbai ir užsidarys fabriko durys; kur bus galima gauti darbų ir valgyti?... Jiems šiaandien tas nerūpi, nes jų pragyvenimą ir kuno maistą atneša žemė — maistintoja.

Ar mes lietuviai ir negalime gyventi žemės ukyje nuosavose kolonijose? Savinai aišku, kad taip, bet tik jautėme kapitalo trukumų įsikurimui. Šiame ir kitų Lietuvos valdžios kalbė, kuri iš lietuvišės išlaikydavo savo "patriotišką ir tautiški" pobūdžio bernelius ir vatikano agentus, kurie surijo milžiniškas lity sumas, kartu surydami ir lietuvišką žemės ukio kolonizaciją. Kol Lietuvos valdžia ir DULR-as į tai neatkreips dėmesio, o čia ir toliau užliks savo "patriotišką" stumiant stambias pinigų sumas Pietų Amerikon, kupingy ir jų sužadinti rėmimui, lipmes vargo prispaušti darbiuokai iš to vargo niekadoms nepajėgsime išbristi. —J. Butauskas.

—J. Butauskas.
Jei jum patinka "Vilnis", tai kodėl nepatarti ir savo draugui užsiprenumeruoti?

Šią žiemą... vartokite Saulės Lempą

grožiui ir sveikatai

Savo namuose pasinaudokite saulės šviesos nauda... per visus metus

● Jelekšti sveiktuosis saulės šviesos spindulius į vidų įlektinės saulės lempos pagelbia. Ji padeda jaunuliams išaugti stipriams, sustiprinti kaulus ir dantis. Padeda suaugusiems palaikyti visaros gytumą... telkia patrauklią, sveiką atrodančių spalvą. Padeda visai šeimai išsidirbti atsparumą, kada yra stoka saulės šviesos vityviančių D.

Didelis Pasirinkimas \$29.95 Už Vos

MAZAS ĮDROKĖJIMAS—Ukusią plus kiek palikuani išmokėti mėnesinėmis sumomis savo elektrine bita.

Yra visose kaimyninėse ir vidurmesiečio krautuose.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY
Tel. RANdolph 1200.

Siučiame Gėles Telegramų į Viso Pasaulio Dalis **LOVEIKIS** — Kvietkininkas
Gėlės Vestuovėn, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. —Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORI AI
Nartai Chicago ir Cieros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijai
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave
TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovelhll 0142

S. P. MAZEIKA
3319 S. Lituania Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituania Ave.
TEL. YARDS 6908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2514 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted St.
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th St.
YARDS 0781
0782

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE—Dieną ir Naktį
VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742
4604-07 S. Hermitage Ave.—4447 S. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 0727
DYKAI kopyčias visose Chicago dalyse
Klausykite mūsų radio programos Antradienio ir Šeštadienio rytais, 10:00 Val. Rytė: iš W.H.L.P. stoties (1480-K) su Povilu Saltimiero.

ALDERMANAS PAUL H. DOUGLAS REIKALAUJA SPECIALES SESIJS

Šalų Krizis Chicagoj Tėbėra Neišrištas: Žmonės Gauna Tik Dalį To, Ką Jie Turėtų Gauti

"Mes negalime žinisti su pašalpagavimas akvizicijai kiek pagerėjimo su darbois", pareiškė aldermanas Paul H. Douglas, Chicagoos Universiteto profesorius.

"Aš manau, kad legislatoros specialis posėdis reikia susaukti ir duoti progos atstovams apdiskutuoti, ar jie skirs daugiau pinigų bedarbių šaloms ar ne", taip pareiškė spaudos atstovams 5-to wardo aldermanas.

Taverno Savininkas Murawskis Pašovė Žmoną

Taverne buvo žmonių ir viskas atrodė tvarkingai. Bet užpakalinėje kambarėje pasigirdo šūvis ir Al. Murawskis išbėgo lauk, išėdo automobilinį ir nuvažiavo. Iš kambario išbėgo moteris ir nuėjo.

Puikios Sparks Jaunimo Baliaus

LDS 202 Sparks kuopa perėitę šeštadienį Lietuvių Auditorijoj turėjo metinį balų. Prisirinko virš 400 jaunimo. Vakary pradžioje šokiais prie išgarsėjusio Beemster Orkestro.

Kadangi dabar eina LDS jubiliejaus vėjus, tai šokių proga vajininkai pakalbino nemažai jaunimo įsirašyti į Sparks kuopą.

Sparks kuopa savo parengimais labai populiarai. Kada surengia didesnę pramogą, tai visada pilna jaunimo.

Neteko plačiai išsikaltėti su komitetu, bet išvis buvo maža, kad kuopai laik pėno apie \$100.

Dabar lauksime LDS 53 kuopos kauliukų vakaro, kuris įvyks šio mėnesio 26 diena, Lietuvių Auditorijoj. **Sulietėkis.**

Skaitykite Geras Knygas; Pigios Kainos

Nėra geresnio ir naudingiesio užsiėmimo poilsio laiku kaip skaityti geras knygas; nėra geresnio užsiėmimo, kaip plėtimui gerą literatūrą, kuri skleidžia žmonių tarpe apviatę.

Lietuvių Literatūros Draugijos 19 kuopa turi daug ir labai gerų knygų. Kadangi jų susidarė daug ir jau pritrūskė vietos šėpoj, tai nutarėm parduoti labai pigiai—už pusdykį.

Stai kokius numazinimus kuopa nutarė padaryti: "Karas Anglijos, 590 puslapių, kaina \$2.00, parduosim už \$ .85. "Seno Vinco Raštai", 450 pusl., kaina \$2.00, ... 75 "Bedarbė", 130 pusl., kaina 25c, ... 25c. "Gamtai ir Žmonės", 320 pusl., kaina \$1.25, ... 60 "Kelias į Naują Gvyenimą", 268 pusl., kaina \$1.50, ... 75 "Klešy Kovos Istorija", 610 pusl., kaina \$2.25, ... 95 "Aliejus", 792 pusl., kaina \$2.50, ... \$1.00

"Karlo Markso Teorijos Sistema", 336 pusl., kaina \$1.50, parduosiu už ..... 70 "Kary ir Revoliuciją Galybę", 350 pusl., kaina \$1.75, ... 65 "Religija ir Jos Socialio Reikšmė", 315 pusl., kaina \$1.50, ... 60 "Politinės Ekonomijos Pamačiai", 200 pusl., \$1.25, ... 50 "Caro Kalėjimose", 320 pusl., kaina \$1.75, ... 65 "Komunizmas ir Krikščionybė", 226 pusl., kaina \$1.25, ... 50 "Vytautas Mazasis", 95 pusl., kaina 25c, ... 10 "Pirmoji Lietuvos Proletarinė Revoliucija", 240 pusl., kaina 75c, ... 30 "Lietuvos Darbininkės ir Politinės", 148 pusl., kaina 25c, parduosiu už ..... 5 "Argentina ir Tenyškė Lietuva", 190 pusl., kaina 75c, ... 25 "Moters Kovotojos Už Komunizmą", 160 pusl., kaina 50c, parduosiu už ..... 5 "O kas pirkė knygų už \$5.00 ar daugiau, tai gaus dar pigesnę kainom. Galite knygas užsisakyti per laisukas. Knygas jums persiųsiame. Laisukas ir pinigus siųskite: J. Urbona, 1316 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Norinti pamatyti ir pasirinkti knygų, kreipkitės pas 19-tos kuopos knygų J. Urbona, 3220 S. Green St. J. U.

CLASSIFIED ADS.

PARDAVIMUI BUOVALIAI

Paršioduoda buveliais Jonathan ir Deborah buveliai nuo farinai ir 1/2 chigano valst. Kaina nuo 75c iki \$1.50. Pristatymai namuose. Pasaukite telefoną Normal 3555. (3-4-10-11-17-18-24-25)

Central Auto Sales & Service

3207-9 S. Halsted St., Chicago, Ill. 1938 metų Dodge 4 door touring sedan, su trunku, Philco radiu, heater, Juoda spalva, visai mažai varantos, atrodą kaip naujas. Kaina tik \$525.00.

CARL WAINORA, Savininkas

WHOLESALE FURNITURE

Urmimis Parduomas Kankandž. Iškėsdamas cash už rakodus, sutalpinti nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rašykite dėl daugiau informaciją. Vienukl nacionaliniai žinomi daktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6651.

ISRENDUOJAMA

4310 W. 14th St., ant pirmo aukšto 5 kambarių namas, naujas šaldytuvas, refrigeratorius. Renda \$40.00. Fred Newman, Inc. 213 E. Garfield Blvd., Englewood, 3900. (8-9-19)

1349 Cleveland Ave., ant pirmo aukšto 9 kambarių namas, naujas šaldytuvas, refrigeratorius. Renda \$40.00. Fred Newman, Inc. 213 E. Garfield Blvd., Englewood 3900. (8-9-19)

STORE FOR RENT

1924 S. Cicero Ave. randa krautuoj ir 2 kambariai, garo siluma, yra randa, gera vieta biuzinui. Renda \$60.00. Fred Newman, Inc. 213 E. Garfield Blvd., Englewood 3900. (8-9-19)

BUSINESS CHANCES

PARDAVIMUI tavemas ir lūch room, gerai įrengtas su virtuve, steam table, bus arti subway, kada atidaryti; ant Clybourn ir Halsted St., kreipkitės 1555 Clybourn Ave. (1-2-3-6-7-8)

PARDAVIMUI Beauty Shop. Svarbi prieštasis pardavimas. Nė šlinkam pasidarymą bus parduota. 5022 Sheridan Rd. Vidura sekmdadienį nuo 1 iki 5 val. (8-9-10)

FARMS FOR SALE

PRITEIKT ūkai Red River, 1000 akrų labai gera vieta. Kaina žemas, 30 metų išmokėjimui. Turime bent 500 ūkų pasirinkimui. A. Y. More Company, Fargo, N. D.

VIETOS PLANETINIAI

BRIDGEPORT

Chicago. Liet. Moterų Kultūros Klubas mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio 8-tą, 1939, Mark White Square Sveikatinėje, prie 25-tos ir Halsted Sts, kaip 8-tą val. vakaro. (8-9-10)

BRIDGEPORT

Tarptautinio Darbininkų Apisąjungimo Vinco Kapakuo Kuopos susirinkimas įvyks šį trečiadienį, lapkričio 8 d., 8 val. vakaro, Vilnius Sveikatinėje, 1555 White Square Sveikatinėje, prie 25-tos ir Halsted Sts, kaip 8-tą val. vakaro. Valdyba.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkasuskas

GYDYTOJAS
4422 S. Western Avenue
KASIDENA
Nedidimais pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJOS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 val. vakaro
7 iki 9. Avenaldinis 11 iki 12 ryto.
Tel. Yards 2146

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 10 p. m., 6 iki 9 vakaro.
Tel. Secy 7330
Namų Telefonas Brunswick 0507

Dr. Pulsucki LeVan

PHYSICIAN & SURGEON
Ligonius priiman per vidur 26 val.
X-RAY SVIESOS SPINDULIAI
1957 Garfield Boulevard
Tel. Heuleck 6699
Res. 6231 S. Rockwell St. Prop. 6469

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 9 val. vakaro. Nedidimais pagal sutartį.
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PEOscop 1530

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
OFISO VALANDOS: 8-4 ir 6-8 p.m. Ne-
ligonis pagal sutartį.

DR. BERTASH

756 West 35th Street
(Kamp 20th ir S. Halsted Sts.)
VALANDOS: 1-3 ir 6-30 iki 8:30 vakaro.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
VALANDOS: nuo 1-3 ir 7-8
Bėdromis ir nedidimais pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Ave.
Telefonas Republic 7668

DENTISTAI

DR. C. Z. VEZEL'S

DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(artt 8th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro. Sėdromis pagal sutartį.

Dr. George I. Bložis

DENTISTAS
2201 W. Cermak Rd.
VALANDOS: 9:30 iki 12 ryto; 1 iki 4:30
popiet; 6 iki 8 vakaro. Trečiadienį ir
šeštadienį nedidimais pagal sutartį.

ANELIA K. JARUSZ

Physical Therapy & Midwife
visa savaitę
6630 S. Western
Avenue,
Chicago, Ill.
Seštadienį ir
sekmadienį
randa
Central Avenue
Beverly Shores,
Ind.

DR. G. SERNER

Lietuvių Akių Gydytojas
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaišo
Tel. Yards 1829
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
Kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedidimais pagal sutartį

DR. A. K. BUTKO

LIEUTUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

"VILNIUS" DRUGAMS

"Vilnius" Direktorai, perėito koncerto komisija ir "Vilnius" administracija taria širdingai aciu visiems draugams ir draugėms, kurie bent ku prisidėjo ir dirbo perėito sekmadienį "Vilnius" koncerte, Sokol Hall. Taiigi esame dėkingi programos pildytojams ir visi patikliai, kurios taip labai daug atilankė į dienraščio parengimą. Ačiu visiems. "Vilnius" Direktorai.

"VILNIUS" DRUGAMS

Lietuvių Universiteto Klubas oficialiai nusitarė dalyvauti Darius-Girėno Memorial Hall atidaryme. Legionierų iškilmė įvyks šią savaitę, lapkričio 11 ir 12 dd. nuosavam name, kurį šią vasarą pastatė 4412 So. Western ave.

Reikalauja iš Miesto Leidimo Dėl Konteinerių

Fieldcrest Dairies, Inc., laimėjo lyg federaliam teisme dėl konteinerių—popieros indų pėnu. Po išėnimo nuosprendžio federaliam teisme, kad konteineriai taipiau sanitariska dėl pieno, kaip ir stiklinės bankos, Sveikatos Taryba perleido tarim, kad Chicagoje galima parduoti pienu konteineriuose. Bet reikia, kad miesto taryba išleisti patvarkymų nu klausim. Jau praėjo mėnuo nuo federalio teismo nuosprendžio, bet miesto advokatas iki šiol nesuformulavo tuo reikala įstatymo, kurį taryba perleisut.

Longinas Stakėnas Lankėsi "Vilnyje"

Longinas Stakėnas, pasiturintis Scottville, Mich., liečius ukimniskas, šiomis dienomis viešojo Chicagoj. Jis su žmona atvyko dalyvauti "Vilnius" koncerte ir ta proga atliko biznio reikalus. Kurie mėgsta gery lietuviškų lašinių, tai gerokai jų nusipirko nuo Stakėno. Scottvilleties ukimniskas užsimokėjo už "Vilni" ir paliko aukų 50 centų. Rep.

Nepamirškite Šio Šeštadienio

Valkas padaryta, ką žmogus galėjo. Atvirėtos išsintintinos visiems 36 kuopos SLA nariams su užvietimui atėti į rengimą pramogą Armistice Day, Sandaros svetainėje, 814 West 33rd St., Chicago, Ill. Tas bus šimė šeštadienį, lapkričio 11.

Motina Pašaukė Policiją, Kad Suimtų Sūnų

Per kelias dienas policija įsėkojo James Kreusch, 19 m., gyvenančio prie tėvų, Willow Springs, Ill. Policijai motina pradžėje viskų daryti, kad sutvarkyti sūnų, kuris kaltinamas plėšimuose. Kaip tik sunus parėjo namo, motina pašaukė policiją, kad ji suimtų.

Lietuvių Universiteto Klubas Dalyvaus Legionierų Iškilmėse

Lietuvių Universiteto Klubas oficialiai nusitarė dalyvauti Darius-Girėno Memorial Hall atidaryme. Legionierų iškilmė įvyks šią savaitę, lapkričio 11 ir 12 dd. nuosavam name, kurį šią vasarą pastatė 4412 So. Western ave.

Suvalkiečių Atydai!

Kaip pirmiau patėmijote "Vilnyj", kad Suvalkiečių Draugija ateinančių susirinkimui neturės diskusijų, o bus narių susipažinimo vakarėlis, vaišės. Tarp kitko buvo pasakyta, kad Ona Svirniekienė rupinasi ty vaišė reikalų. Gi turėjo būti, kad draugijos visi turėjo rūpinasi, nes, tas dalykas tvarkyti pavestas valdybai. Aisku, rupinasi ir kiti nariai, kad būtų paskėminga narių susipažinimo pramogėlė. —Ona Svirniekienė.

Beveik Pusė Valstijos Gyventojų Yra Chicagoj

Planerinės komisijos pirmininkas Robert Kingery apskaičiuoja, kad dabar Illinois valstijoj yra 8,200,000 gyventojų. Tai 570,000 daugiau, negu buvo 1930 metais censo laiku. Chicagoos mieste yra apie 3,300,000 gyventojų. Taiigi, neto 1/2 pusė gyventojų visos valstijos.

Harvester Darbininkai Reikalauja Algų Pakėlimo

International Harvester traktorių skyriaus darbininkai rengiasi prie iškėlimo algų reikalavimo. Darbininkai sako, kad gyvenimas pabrango ir jie negali daugiau dirbti už senas algas. CIO unija jau diskusuoja algų pakėlimo klausimą. Ji teiks lapkričio 20. Sako, reikalvas pakelti 15 centų prie dolerio. International Harvester darbininkai yra organizuoti į CIO uniją. —Kalvis.

Dės Naują Filterį Mėnteno Ligoninės Suliniams

Tyriėjimas tebeina, kas kalas už paplitimą tifo epidemijos Mėnteno proto ligoninėje. Tačiau tuo laiku paskubom įsakyta įdėti naują filterį dėl vandens iškošimo, kuris vartojamas dėl ligoninės. Darbas turės būti atlikts į 30 dienų. Nuo tifo ligoninėje mirė 52 žmonės.

Lietuvai Gelbėti Fondo Pakvietimas

Paminėjime Pasaulinio Karo Palaubas. Lapkričio 11-toj dienoj bus vėl minima tarptautinė Karo Palaubų Diena. 21-ni metai atgal, tieji dienoje, kariaujančios valstybės padėjo ginklą—užbaigė kruviningą karą, bet jį tėsė prie diplomatinio stalo, kad neilgam trukus dar kruviniessiam karui ginklo griebtis.

Tuose paminėjimose bus pasakyta daug karčių žodžių diktatoriari ir daug simpatijų bus parėikta karui sunkenybes nesėnėnėliai laudėjimui. Juo labiau, kad šiuo laiku ir vėl pleška naujo karo nu gairas, grasindamas nevien daug žmonių gvybybi "praryti", bet net daugelį tautų nuo zenėjimo nubraukti.

Kas laukia mūsų tautos? Kaip mes, amerikiečiai, galime savo džiaugsmą parodyti Lietuvai savo rubėzius garbinajį pėliant?

Numažins Federalių Namų Rendas

Federalių namų administracija sėklbia, kad numažins kambarių randas Jane Addams, Julia Lanthorp ir Trumbull Park namuose. Numažinimas bus po \$1.00, arba po \$2.00 ant kambarių, žiurint kiek jų yra. Tų apartmentų, kurie susideda iš trijų kambarių, bus numažinimas ant \$1.00, o kurių apartmentų 5 kambariari, tai po \$2.00. Dabar tų apartmentų randa yra nuo \$23.70 iki \$31 j mėnesį.

Nori Sukelti \$300,000 Negrų Mokyklai

Negrų apielinkėj nėra pakankamai vietos dėl auktesnės mokyklos studentų. Todėl bažnyčių vadai ir visuomenės veikėjai susirinkę nutarė atsiųskauti žmones ir pradėti rinklavą. Numa-to sukelti \$300,000 dėl St. Elizabeth High School. Išties, miesto valdžia turėtų daugiau rūpintis mokyklų dalykais negrų apielinkėj. Tačiau kurios nors religinės sektos mokyklos statymas neišris to klausimo, kuris stovi prieš negrų mases.

UNIVERSAL RESTAURANT

Vėstėvėm, Krikščionym ir Kitokliem Bėdromis Susidėmiam Pataravimam. Linkimas Pataravimams Visiems. Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 0670

Lietuvai Gelbėti Fondo Pakvietimas

Paminėjime Pasaulinio Karo Palaubas. Lapkričio 11-toj dienoj bus vėl minima tarptautinė Karo Palaubų Diena. 21-ni metai atgal, tieji dienoje, kariaujančios valstybės padėjo ginklą—užbaigė kruviningą karą, bet jį tėsė prie diplomatinio stalo, kad neilgam trukus dar kruviniessiam karui ginklo griebtis.

Tuose paminėjimose bus pasakyta daug karčių žodžių diktatoriari ir daug simpatijų bus parėikta karui sunkenybes nesėnėnėliai laudėjimui. Juo labiau, kad šiuo laiku ir vėl pleška naujo karo nu gairas, grasindamas nevien daug žmonių gvybybi "praryti", bet net daugelį tautų nuo zenėjimo nubraukti.

Kas laukia mūsų tautos? Kaip mes, amerikiečiai, galime savo džiaugsmą parodyti Lietuvai savo rubėzius garbinajį pėliant?

Numažins Federalių Namų Rendas

Federalių namų administracija sėklbia, kad numažins kambarių randas Jane Addams, Julia Lanthorp ir Trumbull Park namuose. Numažinimas bus po \$1.00, arba po \$2.00 ant kambarių, žiurint kiek jų yra. Tų apartmentų, kurie susideda iš trijų kambarių, bus numažinimas ant \$1.00, o kurių apartmentų 5 kambariari, tai po \$2.00. Dabar tų apartmentų randa yra nuo \$23.70 iki \$31 j mėnesį.

Nori Sukelti \$300,000 Negrų Mokyklai

Negrų apielinkėj nėra pakankamai vietos dėl auktesnės mokyklos studentų. Todėl bažnyčių vadai ir visuomenės veikėjai susirinkę nutarė atsiųskauti žmones ir pradėti rinklavą. Numa-to sukelti \$300,000 dėl St. Elizabeth High School. Išties, miesto valdžia turėtų daugiau rūpintis mokyklų dalykais negrų apielinkėj. Tačiau kurios nors religinės sektos mokyklos statymas neišris to klausimo, kuris stovi prieš negrų mases.

UNIVERSAL RESTAURANT

Vėstėvėm, Krikščionym ir Kitokliem Bėdromis Susidėmiam Pataravimam. Linkimas Pataravimams Visiems. Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 0670

Žagarietės Dainininkės

Mūsų sesutės žagarietės Lietuvoj ausdamos plonos drobes dainuodavo "Nautis staklaitės, plonos drobaitės", o audėjėl kaip lelijėl, pavasarį darzelius taisydamą dainuodavo, "Sėjū ritas, sėjū mėtās". Dainuodavo šienelį griebdamos, rugelius rėsidamos, linelus raudamos, o kada sulabos vakarą sucaidovome viso kaimo mergelės, tai visai smagiai už dainuodavome. Tas mūsų sesuėnė pridurodavo upo.

Kada mūsų brangios sesutės išvyko į šį šalėl, susirado mylimą bernelį, pradėjo seimininkauti ir čia gvydamos neapleido dainų. Ir vėl dainuojame. Sutvėrinė chorą ir mes dainuojame, savo vargelius mes aprokuojame.

R A S T A

"Vilnius" koncerte, lapkričio 5 d., rasta pamesti daktai: du raktukai—vienas didesnis ir vienas mažesnis. Moteriškas pakėtukas; kortelė rodo, kad Aldonos Gražulis. Mažo vaiko vilnonė kepuraitė. Arch Support moteriški čėvėryklai. Vyriški skrybėlė, buvo pakinta drapanų kambarij. Visi daiktai randasi "Vilnius" rastinėje. Kas pametėte, atsiųskite, 3116 S. Halsted Street, (8-9-10)

Majoras Paskelbs Rinkliavą Raudonojo Kryžiaus

Majoras Kelly paskelbė, kad padidintom pastangom bus rinkliava Raudonajam Kryžiui tarp Palaubų-Armistice dienos ir Padėkos dienos. Majoras deklaracijoj žymti, kad šiuo laiku labiau negu kada yra pareikalvimų pagelbos iš Raudonojo Kryžiaus ir todėl turėję pakilti žmonių duosumas. Nuo perėito pirmadienio liuosnorių armija iš 6,500 asmenų darbuosis aukų rinkimui.

New Century Tavern

3149 S. Halsted Street Chicago, Illinois Kur Jėi. Gediminas? Pas Mike Tarutį Bridgeportan.

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORTsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, perkant
5 tonas ar daugiau \$7.65
PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonas ar daugiau, ... \$7.40